

Gryfino, dnia 26 lipca 2022 r.

Na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r., poz. 735 ze zm.), w związku z art. 71, art. 75 ust. 1 pkt 4, art. 82, art. 85 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 ze zm.), a także § 3 ust. 1 pkt. 7, pkt. 62 i pkt. 67 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839), po rozpatrzeniu wniosku **Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Szczecinie** z siedzibą w Szczecinie przy ul. Bohaterów Warszawy 33, w imieniu której występuje pełnomocnik Pan Marek Stalmach z firmy TRAKT Sp. z o. o. Sp. k., w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn.: „Budowa drogi krajowej nr 31 na odcinku w. Radziszewo A6/31 (z węzłem) - Gryfino”,

orzekam

określić środowiskowe uwarunkowania dla planowanego przedsięwzięcia pn.: „Budowa drogi krajowej nr 31 na odcinku w. Radziszewo A6/31 (z węzłem) - Gryfino”:

I. Rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia:

1. Przedmiotem przedsięwzięcia jest budowa drogi krajowej nr 31.
2. Przedsięwzięcie planuje się na odcinku od autostrady A6 w obszarze węzła A6/31 w miejscowości Radziszewo do miasta Gryfino, woj. zachodniopomorskie.

II. Warunki wykorzystania terenu w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich:

1. Zaplecze budowy zorganizować w sposób zapewniający oszczędne korzystanie z terenu i minimalne przekształcanie jego powierzchni, a po zakończeniu prac teren uporządkować i przywrócić do poprzedniego stanu.
2. Zaplecze budowy zlokalizować poza i w maksymalnym możliwym oddaleniu od: obszarów występowania siedlisk przyrodniczych, siedlisk chronionych gatunków roślin i zwierząt, obszarów podmokłych i bagiennych, rejonu rzeki Omulna, rowów melioracyjnych, obszarów chronionych akustycznie oraz granicy nieustanowionej strefy ochrony pośredniej ujęcia wody Pomorska.
3. Prace budowlane w sąsiedztwie terenów chronionych akustycznie prowadzić wyłącznie w porze dziennej, przy czym możliwe jest wykonanie prac w porze nocnej jeśli ich konieczność jest wymuszona względami technologicznymi.
4. Do prac wykorzystywać nowoczesny, sprawny technicznie sprzęt, charakteryzujący się niską emisyjnością zanieczyszczeń do powietrza i hałasu, wibracji do środowiska, a ewentualną bieżącą konserwację sprzętu technicznego prowadzić w ściśle wyznaczonych do tego celu strefach zaplecza budowy, które zostaną wyłożone matami izolacyjnymi.
5. Ograniczać prędkość jazdy pojazdów oraz pracę maszyn i pojazdów na biegu jałowym, a nieużywane w danym momencie urządzenia, maszyny i narzędzia wyłączać.
6. Unikać jednoczesnej pracy źródeł charakteryzujących się podwyższoną emisyjnością hałasu, wibracji i zanieczyszczeń do powietrza oraz zapewnić zraszanie dróg i placu budowy w czasie wysokich temperatur oraz wietrznej i suchej pogody.
7. Materiały pyłące oraz masy bitumiczne transportować samochodami, których skrzynia ładunkowa wyposażona zostanie w oponę lub inne zabezpieczenie ograniczające pylenie transportowanego materiału czy też emisję oparów.
8. Prace budowlane prowadzić w sposób mający na celu minimalizację ilości wytwarzanych odpadów.
9. Powstające odpady magazynować selektywnie w szczelnych pojemnikach/kontenerach w miejscach do tego wyznaczonych, oznakowanych i zabezpieczonych przed dostępem osób trzecich i przekazywać podmiotom posiadającym stosowne uprawnienia w tym zakresie.

10. Ścieki bytowe na etapie realizacji gromadzić w szczelnych i mobilnych zbiornikach bezodpływowych i wywozić za pośrednictwem specjalistycznych podmiotów do utylizacji.

11. Podczas prowadzenia prac budowlanych nie dopuścić do przedostania się do wód powierzchniowych i ziemi substancji ropopochodnych z maszyn i urządzeń oraz innych substancji szkodliwych.

12. Teren budowy wyposażyć w substancje do ewentualnego neutralizowania wycieków z maszyn i urządzeń, w przypadku wycieku substancji ropopochodnych należy zastosować sorbent lub płyn do neutralizacji cieczy ropopochodnych, a zanieczyszczony materiał przekazać do unieszkodliwiania.

13. Nadmiar gleby w miarę możliwości należy wykorzystać np. do humusowania skarp nasypów, rowów oraz wyrównania terenu lub przekazać jako odpad odpowiednim odbiorcom.

14. Zdjęty humus przeznaczony do późniejszego wykorzystania składować w regularnych przyzmacach, których powierzchnię przez okres składowania należy chronić przed zachwaszczeniem i następcznieniem np. przez przykrycie matami słomianymi.

15. Drogi dojazdowe do placu budowy wyznaczyć w oparciu o istniejącą sieć dróg, a w przypadku braku takiej możliwości, poprowadzić je poza cennymi siedliskami przyrodniczymi, we współpracy z nadzorem przyrodniczym.

16. Prace realizować pod nadzorem przyrodniczym specjalisty przyrodnika z doświadczeniem w pracy w terenie, posiadającego wiedzę i umiejętności rozpoznawania gatunków i siedlisk przyrodniczych. Do obowiązków nadzoru przyrodniczego w szczególności powinno należeć:

- sprawdzenie terenu przed rozpoczęciem prac budowlanych pod kątem występowania stanowisk gatunków chronionych, a w przypadku stwierdzenia zagrożenia prowadzenia robót budowlanych dla chronionych gatunków, podjęcie odpowiednich działań przewidzianych w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916);
- przeniesienie siedlisk mrówki rudnicy na inne stanowisko o podobnych warunkach siedliskowych, przed przystąpieniem do robót budowlanych, lub alternatywnie dopuszcza się również zniszczenie określonych mrowisk po uzyskaniu stosownej decyzji derogacyjnej na to zezwalającej;
- zabezpieczenie miejsc stanowiących potencjalne pułapki antropogeniczne dla zwierząt, prowadzenie regularnych przeglądów ww. miejsc pod kątem obecności w nich zwierząt;
- odławianie pojawiających się w rejonie prac osobników i przenoszenie ich na odpowiednie siedliska, poza zasięg oddziaływań związanych z realizacją inwestycji;
- kontrola stanu wygrodzeń tymczasowych oraz wprowadzanie dodatkowych lub zmian w istniejących wygrodzeniach w przypadku zaistnienia takiej konieczności;
- przeszkolenie pracowników wykonawcy w zakresie sposobów postępowania w przypadku stwierdzenia na terenie budowy zwierząt;
- wskazanie dodatkowych działań chroniących środowisko w przypadku takiej konieczności;
- kontrola realizacji przedsięwzięcia zgodnie z warunkami określonymi w niniejszym postanowieniu.

17. Prace budowlane ograniczyć wyłącznie do działek inwestycyjnych i prowadzić w sposób nie ingerujący w tereny z nim sąsiadujące.

18. Wyraźnie oznaczyć teren inwestycyjny, aby nie dochodziło do ingerencji poza obszar planowany do zagospodarowania oraz w miejsca cenne przyrodniczo.

19. Widocznie oraz w sposób uniemożliwiający ingerencję oznaczyć płaty chronionych siedlisk przyrodniczych znajdujących się w strefie oddziaływania przedsięwzięcia.

20. Do niezbędnego minimum ograniczyć szerokość i głębokość wykopów oraz czas prowadzenia w nich prac, a wykopy zabezpieczać w miarę możliwości przed przedostawaniem się do nich wód opadowych i spływu wód opadowych i roztopowych z powierzchni terenu.

21. Podczas prac budowlanych zabezpieczyć miejsca stanowiące potencjalne pułapki antropogeniczne dla zwierząt, prowadzić regularne przeglądy ww. miejsc pod kątem obecności w nich zwierząt. W przypadku stwierdzenia uwięzienia zwierząt bezzwłocznie je odłowić i przenieść w bezpieczne miejsce, poza teren inwestycji, w miejsca atrakcyjne siedliskowo dla danego gatunku. Kontrolę wykopów przeprowadzić również przed ich zasypaniem.

22. W celu ograniczenia kolizji herpetofauny z pojazdami poruszającymi się na terenie placu budowy, na czas wykonywania prac budowlanych wykonać tymczasowe wygrodzenia ochronno-naprowadzające w przybliżonych lokalizacjach:

- A6: strona lewa (km 9+349 - 9+603, km 10+773 - 11+047, km 11+434 - 11+745), strona prawa (km 10+021 - 10+122, km 10+048 - 10+129, km 11+471 - 11+804);

- DK31: strona prawa (km 0+226 - 0+661; km 2+247 - 2+453; km 2+656 - 3+125, km 3+654 - 3+860, km 4+320 - 7+535, km 8+179 - 8+397); strona lewa (km 0+232 - 0+661, km 1+134 - 1+384, km 2+246 - 2+454, km 2+804 - 3+126, km 3+655 - 4+070, km 4+659 - 7+657, km 8+181 - 8+397, km 9+179 - 9+412).

23. Ogrodzenia tymczasowe powinny być stabilne oraz mieć trwałe naciąg oraz wykonane z geotkaniny lub z siatki o oczkach o wielkości maksymalnie 0,5 cm x 0,5 cm. Ogrodzenie winno mieć wysokość min. 50 cm nad poziomem gruntu i zostać osadzone w gruncie na głębokość nie mniejszą niż 10 cm. Wygradzenie wyposażyć w przewieszkę o szerokości co najmniej 10 cm, skierowaną „na zewnątrz” od placu budowy. Wolne końce ogrodzeń należy zakończyć U - kształtnymi zawrotkami.

24. Prace na rzece Omulna prowadzić w sposób nie powodujący zmiany kierunku przepływu wody oraz nie doprowadzić do jej zanieczyszczenia. Do umocnień wykorzystać materiały naturalne np. narzut kamienny, darnina, faszyna, obsiew mieszkanką traw z humusowaniem, geowłóknina.

25. W celu ograniczenia możliwości niekontrolowanego zasypania koryta Omulnej oraz zamulenia wód powierzchniowych, do minimum ograniczyć wykorzystanie ciężkiego sprzętu technicznego w bliskim sąsiedztwie koryta rzeki.

26. W granicy pasa budowy unikać tworzenia się okresowych zastoisk wody stanowiących potencjalne miejsca rozrodu płazów.

27. Prace związane ze zdjęciem wierzchniej warstwy ziemi oraz wycinkę drzew i krzewów wykonać poza okresem lęgowym ptaków. Dopuszcza się prowadzenie wspomnianych prac podczas wskazanego okresu lęgowego pod warunkiem przeprowadzenia dodatkowej ekspertyzy ornitologicznej bezpośrednio poprzedzającej fazę realizacji, której wyniki potwierdzą brak gniazdowania ptaków w rejonie znaczącego oddziaływania inwestycji. Wycinkę drzew przeprowadzić również poza okresem rozrodu nietoperzy.

28. Wycinkę drzew oraz wyburzenia budynków prowadzić pod nadzorem przyrodniczym, w tym chiropterologicznym. W razie stwierdzenia występowania chronionych gatunków prace wstrzymać do momentu uzyskania stosownych zezwoleń na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków chronionych.

29. Drzewa znajdujące się w bezpośrednim sąsiedztwie prac budowlanych zabezpieczyć, a po zakończeniu prac wykonać demontaż zabezpieczenia.

30. Prace w obrębie strefy korzeniowej wykonywać ręcznie (minimalny obszar robót do ręcznego wykonania należy przyjąć według obrysu korony drzewa) najlepiej w czasie pochmurnej, deszczowej pogody. Odstłonięte korzenie jak najszybciej przykryć gruntem.

31. W obrębie strefy korzeniowej nie składować żadnych materiałów budowlanych, zwłaszcza kruszyw, cementu, cegieł, betonu, lepiszczy, wapna i płynnych chemikaliów, które mogłyby prowadzić do skażenia i pogorszenia warunków glebowych. Zabrania się również składowania stali i ciężkich elementów konstrukcyjnych.

32. W przypadku konieczności obciążania gruntu w obrębie strefy korzeniowej, uprzednio ją zabezpieczyć poprzez usypanie minimum 20 cm warstwy piasku w zasięgu strefy korzeniowej drzew oraz ułożenie na tak przygotowanej nawierzchni prefabrykowanych płyt betonowych.

33. W miejscach przebiegu drogi przez kompleksy leśne stanowiące podlegające ochronie siedliska przyrodnicze, z uwagi na odstąpienie wnętrza lasu utworzyć/odtworzyć strefę ekotonową celem niedopuszczenia do sukcesji w granice siedliska gatunków obcych, po wcześniejszym uzgodnieniu tych działań z właścicielem gruntów. Dostosować skład gatunkowy planowanych nasadzeń do siedliskowego typu lasu, z użyciem gatunków rodzimych, stosować sadzonki spełniające warunki materiału sadzeniowego stosowanego w odnowieniach i zazielenieniach na terenach leśnych zgodnie z ustawą z dnia 7 czerwca 2001 r. o leśnym materiale rozmnożeniowym wraz z aktami wykonawczymi oraz „Leśną regionalizacją dla nasion i sadzonek w Polsce”.

34. W zinventaryzowanych płatach siedlisk 9160 grąd subatlantycki oraz 9190 kwaśne dąbrowy (będących w obszarze oddziaływania inwestycji, a niepodlegających zniszczeniu) pozostawić kłody drewna pochodzące z wycinanych drzew liściastych, o minimalnych wymiarach 3 m długości i 50 cm grubości. Kłody rozmieścić równomiernie w płacie siedliska w ilości 5 – 10 sztuk/ha. Powyższe działania przeprowadzić w porozumieniu z Nadleśnictwem Gryfino.

35. Na odcinkach trasy, gdzie konieczna jest realizacja oświetlenia zamontować oprawy kierunkowe, oświetlające jedynie jezdnię (bez rozpraszania światła do tyłu, celem ograniczenia płoszenia zwierząt).

36. Na całej długości planowanej trasy, dla ograniczenia wabienia niektórych gatunków nietoperzy w rejon drogi, w przewidywanym oświetleniu zastosować źródła światła jak najmniej przyciągające owady. Należy wykorzystać oświetlenie bliższe barwie pomarańczowej, o niskiej emisji UV.

37. Elementy otwarte kanalizacji zlokalizowane wzdłuż drogi głównej takie jak: studnie wpadowe, osadniki, separatory lokalizować za ogrodzeniem ochronnym trasy – w strefie niedostępnej dla zwierząt.

38. W przypadku studni wpadowych stwarzających zagrożenie dla małych zwierząt, zlokalizowanych poza ogrodzeniem, zabezpieczyć je przed dostępem małych zwierząt siatką metalową o oczkach nie większych niż 0,5 x 0,5 cm.

39. W uzgodnieniu i we współpracy z Nadleśnictwem Gryfino zamontować budki lęgowe dla ptaków: typ A - sztuk 7; typ B - sztuk 8; typ D - sztuk 2; typ E - sztuk 1; typ P "kopciuszek" - sztuk 4. Budki typu A i B rozwiesić równomiernie na obszarach leśnych, w podziale na poszczególne kilometry drogi w odległości powyżej 300 m od osi drogi. Budkę typu E dla kaczki krzyżówki umieścić w pododdziale 133m Nadleśnictwa Gryfino. Budkę typu D dla włośchatki umieścić w oddziale 6 Nadleśnictwa Gryfino, a w oddziale 24 dla dzięciołów. Dopuszcza się lokalizację budek w innych oddziałach wyłącznie po uzgodnieniu z Nadleśnictwem. Zamontowane budki kontrolować i czyścić poza okresem lęgowym ptaków, w uzgodnieniu z pracownikami miejscowego nadleśnictwa.

40. Na drzewach, w pobliżu każdego obiektu stanowiącego przejście dla dużych zwierząt, zlokalizowanego w sąsiedztwie terenów leśnych zamontować 10 budek typu Stratmann dedykowanych dla nietoperzy (nie dotyczy przejść zlokalizowanych w terenie otwartym np. w km 5+820 W 4 SI_A, gdzie brak jest możliwości zainstalowania budek w sposób zapewniający ich trwałość i efektywność).

41. Podczas prowadzenia prac przestrzegać zapisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r., poz. 916), w odniesieniu do wszystkich stwierdzonych gatunków chronionych na terenie działek inwestycyjnych, a w przypadku braku rozwiązań alternatywnych, wystąpić do organu ochrony przyrody o wydanie zezwolenia na odstąpienie od zakazów obowiązujących w stosunku do stwierdzonych gatunków chronionych.

42. Wykonać nasadzenia zieleni zgodnie z poniższymi wskazaniami:

Lp.	Od km	Do km	Strona drogi	Szerokość	Rodzaj zieleni
1.	0+355	0+402	lewa	do 5 m	zielen naprowadzająca
2.	0+496	0+670	prawa	do 3 m	zielen ostonowo - izolacyjna
3.	2+318	2+339	lewa	do 2,5 m	zielen naprowadzająca
4.	2+950	3+050	prawa, lewa	do 40 m	zielen naprowadzająca na najściu górnego przejścia dla zwierząt
5.	3+697	3+817	prawa	do 4 m	zielen naprowadzająca
6.	3+772	3+823	lewa	do 3,5 m	zielen naprowadzająca
7.	3+899	3+965	lewa	do 3 m	zielen ostonowa
8.	4+331	5+808	lewa	do 5 m	zielen ostonowo - izolacyjna
9.	4+780	4+838	prawa	do 3 m	zielen ostonowa
10.	5+137	5+257	prawa	do 3 m	zielen naprowadzająca
11.	5+638	6+207	prawa	do 7 m	zielen naprowadzająca
12.	5+850	6+021	lewa	do 2,5 m	zielen naprowadzająca
13.	6+045	6+144	lewa	do 3 m	zielen ostonowa
14.	6+420	6+468	prawa	do 4 m	zielen naprowadzająca
15.	6+360	6+478	lewa	do 4 m	zielen naprowadzająca
16.	6+917	7+043	lewa	do 5 m	zielen naprowadzająca
17.	6+918	7+048	prawa	do 5 m	zielen naprowadzająca
18.	7+377	7+490	prawa	do 5 m	zielen naprowadzająca
19.	7+371	7+498	lewa	do 2 m	zielen naprowadzająca
20.	7+485	7+554	lewa	do 8 m	zielen ostonowa
21.	8+115	8+419	lewa	do 5 m	zielen naprowadzająca
22.	8+179	8+420	prawa	do 4 m	zielen naprowadzająca
23.	8+851	9+228	prawa	do 5 m	zielen ostonowo - izolacyjna

43. Do nasadzeń wykorzystać drzewa i krzewy w wieku powyżej 5 lat, stosując gatunki rodzimego pochodzenia, zgodnie z ich wymogami siedliskowo – glebowymi.

44. Kontrolować stan sanitarny nasadzonych drzew i krzewów celem ich ewentualnego uzupełnienia w przypadku nieprzyjęcia się.

45. Mas ziemnych zawierających materiał roślinny gatunków inwazyjnych nie wykorzystywać do rekultywacji terenu inwestycyjnego, tylko przekazać do utylizacji zgodnie z obowiązującymi przepisami.

46. Ewentualne odwodnienia wykopów budowlanych prowadzić wyłącznie jako odwodnienia tymczasowe, powodujące obniżenie zwierciadła wód podziemnych tylko przez okres robót ziemnych i niepowodujące długoterminowych negatywnych skutków dla ilości i jakości zasobów wód podziemnych.

47. Stosować materiały budowlane, spełniające standardy jakościowe, ze szczególnym uwzględnieniem odporności na wymywanie.
48. Przed rozpoczęciem robót związanych z przebudową fragmentu rzeki Omulna poinformować właściwy terenowo Nadzór Wodny PGW WP.
49. Zastosować systemu otwartych rowów drogowych oraz zamkniętej kanalizacji deszczowej ujmujących w sposób kontrolowany wody opadowe oraz roztopowe z korony drogi.
50. Zastosować szczelny system odprowadzania wód opadowych i roztopowych na obszarze kolizji z planowaną strefą ochrony pośredniej ujęcia wody „Pomorska” w Gryfinie.
51. Zakazuje się lokalizowania wylotów wód opadowych i roztopowych pochodzących z odprowadzania wód opadowych i roztopowych drogi na obszarze kolizji z planowaną strefą ochrony pośredniej ujęcia wody „Pomorska” w Gryfinie.
52. Zastosować urządzenia podczyszczające wody opadowe oraz roztopowe ujmowane z korony drogi - osadniki zawieszin na odcinkach, gdzie prognoza bilansu jakościowego wód opadowych i roztopowych wykazała przekroczenia wartości dopuszczalnej zawieszin ogólnych, zastosowanie zastawek odcinających odpływ przed odprowadzeniem wód opadowych do odbiorników na wypadek wystąpienia sytuacji awaryjnej.
53. Przeprowadzać przeglądy eksploatacyjne urządzeń oczyszczających wody opadowe.
54. Eksploatować urządzenia oczyszczające zgodnie z zaleceniami zawartymi w instrukcji obsługi i konserwacji urządzeń oczyszczających oraz odnotowywać czynności z nią związane w zeszycie eksploatacji.
55. Zastosować zespół zbiorników wód deszczowych w celu ochrony wód powierzchniowych przed nadmiernym natężeniem i prędkościami przepływu, a także w celu ograniczenia wielkości uderzenia hydraulicznego wywołanego szybkim spływem wód deszczowych z uszczelnionych powierzchni, co w konsekwencji chroni dno istniejących cieków oraz urządzeń melioracji wodnych przed niekorzystnym zjawiskiem erozji.

III. W dokumentacji wymaganej do wydania stosownych decyzji o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.), należy uwzględnić następujące wymagania w zakresie ochrony środowiska:

1. Należy uwzględnić warunki zawarte w punkcie II niniejszej decyzji.
2. W ramach inwestycji wybudować drogę wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą w wariantcie oznaczonym w dokumentacji jako W 4 SI podwariant A, o następujących parametrach technicznych:
 - a) droga główna:
 - klasa drogi: GP;
 - prędkość projektowa: $V_p = 80 \text{ km/h}$;
 - prędkość miarodajna $V_m = 100 \text{ km/h}$;
 - przekrój: jednojezdniowy 1x2,
 - szerokość pasa ruchu: 3,5 m;
 - szerokość utwardzonego pobocza: 0,5 m;
 - szerokość pobocza gruntowego: min. 1,00 m lub większa, jeśli zachodzi potrzeba lokalizacji urządzeń BRD lub ochrony środowiska, min. odcinków widoczności na zatrzymanie;
 - kategoria ruchu: KR4;
 - obciążenie nawierzchni: 115 kN/oś;
 - skrajnia pionowa – 5,00 m.
 - b) węzły:
 - typ łącznic - P1;
 - prędkość projektowa $V_p = 40, 60 \text{ km/h}$;
 - ilość pasów ruchu – 1;
 - szerokość pasów ruchu – 4,50 m;
 - szerokość opaski zewnętrznej / wewnętrznej – 1,00 m / 0,50 m;
 - pobocza gruntowe – 1,00 m lub większa, jeśli zachodzi potrzeba lokalizacji urządzeń BRD lub ochrony środowiska, min. odcinków widoczności na zatrzymanie;
 - kategoria ruchu – KR6;
 - obciążenie nawierzchni – 115 kN/oś;

- skrajnia pionowa - 4,70 m.
3. Wykonać następujące przejścia dla zwierząt:
 - a) obiekty mostowe pełniące funkcję przejść dla zwierząt:
 - km 0+327 - wiadukt w ciągu DK 31 + przejście dolne dla małych zwierząt zespolone z ciekim (rzeka Omulna) - skrajnia dla małych zwierząt – 1,0 m szer. x 1,5 m wys. po obu stronach rzeki;
 - km 2+997 - przejście górne dla dużych zwierząt zespolone z drogą leśną - szerokość 35 m;
 - km 5+832 - wiadukt w ciągu DK 31 + przejście dolne dla dużych zwierząt zespolone z drogą gruntową - skrajnia dla dużych zwierząt – 5,0 m szer. x 4,5 m wys. po obu stronach drogi;
 - km 6+982 - wiadukt w ciągu DK 31 + przejście dolne dla małych zwierząt zespolone z drogą gruntową - skrajnia dla małych zwierząt – 1,0 m szer. x 1,5 m wys. po obu stronach drogi;
 - km 8+288 - wiadukt w ciągu DK 31 + przejście dolne dla dużych zwierząt zespolone z drogą gruntową/leśną - skrajnia dla dużych zwierząt – 5,0 m szer. x 4,5 m wys. po obu stronach drogi.
 - b) przepusty pełniące funkcję przejść dolnych dla małych zwierząt o szerokości 2,0 m i wysokości 1,4 m w km 2+350, 3+757, 5+197, 6+007, 6+417, 7+433.
 4. Przepusty zespolone z ciekami i pełniącymi funkcje ekologiczne (przejścia dla małych zwierząt i płazów) wyposażyć w obustronne półki o szerokości minimum 0,5 m, których powierzchnia winna być przykryta warstwą gruntu o miąższości minimum 10 cm i zlokalizowana powyżej poziomu wody średniej. Powierzchnia półek winna być w sposób ciągły wyprowadzona i połączona z terenem otaczającym tak by umożliwić zwierzętom swobodne opuszczenie przepustu.
 5. Przejścia górne i dolne dla zwierząt dużych/średnich wyposażyć w ekrany z funkcją przeciwoślennicową o wysokości minimum 2,4 m, wykonane z nieprzezroczystego materiału i zamontowane na całej długości obiektu oraz co najmniej 50 m od jego krawędzi w każdą stronę.
 6. W przypadku górnych przejść dla zwierząt strefy podejść projektować o maksymalnym pochyleniu 15%.
 7. Na powierzchni przejść dla zwierząt dużych i średnich wyłożyć karpie i gładkie. W przypadku przejścia górnego, na najściach strefy przeznaczonej do migracji zwierząt należy ułożyć rząd dużych głazów uniemożliwiający przejazd pojazdów po powierzchni przejścia (z wyłączeniem dróg zintegrowanych z przejściami).
 8. W przypadku przejść dolnych dla zwierząt, niezespolonych z ciekami, rowy drogowe na najściu zarurować, bądź wyprofilować ich skarpy osiągając nachylenie 1:2.
 9. W przypadku przejść dolnych dla dużych zwierząt, zespolonych z drogą, zachować przestrzeń do migracji zwierząt w postaci gruntowych pasów terenu o szerokości min. 5 m po obu stronach drogi. Nawierzchnię drogi w miarę możliwości wykonać jako gruntową lub z kruszywa.
 10. W rejonie najści na przejścia dla zwierząt średnich i dużych na biegnących drogach równoległych, zaprojektować nawierzchnię z kruszywa na długości minimum 100 m w obu kierunkach od końca przejścia.
 11. Wykonać płotki ochronno – naprowadzające o wysokości około 0,5 m ponad powierzchnię terenu i zakopane na głębokość minimum 20 cm wzdłuż projektowanej trasy:
 - na długości 100 m w każdą stronę od przejść (przepustów) dla zwierząt małych (w tym płazów);
 - na wysokości zbiorników wód deszczowych na odcinku po 100 m przed i za zbiornikiem, przy czym teren samych zbiorników pozostawić dostępny dla herpetofauny;
 - w miejscach kolizji inwestycji ze szlakami migracji płazów.
 12. Ogrodzenia ochronno-naprowadzające wykonać jako płotki z siatki stalowej lub tworzywa sztucznego, murki lub rampy betonowe lub z tworzywa sztucznego, z prefabrykatów o wysokości ok. 0,5 m ponad powierzchnię terenu i zakopane na głębokość min. 20 cm. W przypadku zastosowania płotków z siatki lub elementów z siatki, średnica oczek nie może być większa niż 0,5 cm. Górna część konstrukcji winna być wygięta na zewnątrz tj. w kierunku przeciwnym do terenu pasa drogi, pod kątem nie mniejszym niż 45°, a zewnętrzne końce systemów (nie naprowadzające do przejść) winny być uformowane w kształcie litery „U” w kierunku przeciwnym do pasa drogi powodując zmianę kierunku ruchu zwierząt. Konstrukcje winny łączyć się szczelnie z czołami przejść dla zwierząt (skrzydłami przepustów) w sposób płynny i uniemożliwiający przedostanie się zwierząt na korpus drogi.
 13. W przypadku przejścia ogrodzeń ochronno-naprowadzających przez rowy drogowe oraz w miejscach lokalizacji bram i furtek zastosować płotki z siatki. Aby zapewnić szczelność wygradzeń ochronno-naprowadzających w rejonie bram i furtek zastosować elastyczne kołnierze gumowe u dołu skrzydeł oraz w miejscach łączenia skrzydeł ze słupkami mocującymi bramy/furki. Na dole skrzydeł bram/furtek kołnierz gumowy dzięki samozamykaczom powinien być dociskany do krawężnika.
 14. W miejscach przecięć płotków ochronno – naprowadzających z drogami obsługującymi

i zjazdami zastosować stopryny.

15. Elementy otwarte kanalizacji zlokalizowane wzdłuż drogi głównej takie jak: studnie wpadowe, osadniki, separatory należy lokalizować za ogrodzeniem ochronnym trasy – w strefie niedostępnej dla zwierząt.

16. W przypadku studni wpadowych stwarzających zagrożenie dla małych zwierząt i zlokalizowanych poza ogrodzeniem zaprojektować pochylnie wyłazowe, które pozwalają na opuszczenie studni przez płazy.

17. Dla ograniczenia możliwości wystąpienia kolizji ze zwierzętami, planowaną trasę wygrodzić siatką stalową o wysokości minimum 2,4 m i zakopaną na głębokość 30 cm. Siatka powinna posiadać wielkość oczek zmniejszającą się ku dołowi. Ogrodzenie powinno szczelnie łączyć się z czołami obiektów mostowych pełniących funkcję przejść dla zwierząt, a w przypadku przepustów ekologicznych powinna przechodzić nad czołem przepustu.

18. Wykonać następujące ekrany akustyczne o wskazanych parametrach:

- ekran akustyczny pochłaniający E01 w km 0+200 (strona prawa) o długości 80 m i wysokości 2,0 m;
- ekran w postaci wału ziemnego E02 w km 0+546 o długości 104 m i wysokości 3,5 m.

19. W km 0+521 JZR-Lewa zarezerwować teren pod ekrany akustyczne RE01 o długości 188 m.

20. Do konstrukcji ekranów należy zastosować elementy odbijające i pochłaniające, dodatkowo w miejscach występowania ekranów akustycznych pochłaniających posadzić rośliny pnące, celem wkomponowania ekranów w otaczający krajobraz. W celu minimalizacji oddziaływania na krajobraz zaleca się aby ekrany akustyczne miały odcienie zieleni, szarości lub brązu.

21. Wykonać zbiorniki wód deszczowych w poniższych lokalizacjach:

Lp.	Nazwa zbiornika	Droga	Strona	Orientacyjny kilometr	Typ	Orientacyjna objętość [m³]
1.	ZB1a	DK 31 odc. 2	L	0+100	retencyjny	1028
2.	ZB1b	JZR	L	1+575	retencyjny	807
3.	ZB1c	JZR	P	0+800	retencyjny	1472
4.	ZB1	DK-31	P	0+500	retencyjny	2223
5.	Zb1d	ul. Stokrotki	P	0+425	retencyjny	439
6.	ZB2	DK-31	L	2+800	retencyjny	2025
7.	ZB3	DK-31	L	3+925	retencyjny	1300
8.	ZB4	DK-31	P	4+800	retencyjny	571
9.	ZB5	DK-31	L	6+100	retencyjny	2689
10.	ZB6	DK-31	L	7+500	retencyjny	3329
11.	ZB7	DK-31	L	9+300	retencyjny	743

22. W celu ograniczenia wpływu projektowanych prac na środowisko gruntowo-wodne, należy przed rozpoczęciem realizacji inwestycji wykonać projekty organizacji i technologii prowadzenia robót ziemnych i fundamentowych.

23. Wybrana technologia robót budowlanych, nie powinna dopuszczać do skażenia wód i powierzchni ziemi odpadami stałymi i ciekłymi, oraz przewidywać zastosowanie technologii małodopadowych oraz ograniczających zajęcie terenu do niezbędnego minimum.

24. W ramach zapleczy budowy, należy zorganizować strefy tzw. „specjalnego użytkowania”, przeznaczone do:

- parkowania (przechowywania) oraz bieżącej konserwacji sprzętu technicznego (w tym gospodarki paliwowej) - zaleca się utwardzenie terenu, w sposób uniemożliwiający migrację pionową do gruntu substancji niebezpiecznych lub stosowanie miejscowo małogabarytowych mat izolacyjnych w trakcie wykonywania bieżącej konserwacji sprzętu technicznego; przedmiotowa procedura wykonywania prac konserwacyjnych oraz procedura postępowania w przypadku wystąpienia awarii sprzętu powinny zawierać wytyczne, dotyczące szybkiego dostępu do materiałów neutralizujących, tj.: absorberów oraz adsorberów;

- czasowego magazynowania odpadów komunalnych oraz innych niż komunalne – odpady należy gromadzić w sposób selektywny, w szczelnych i opisanych pojemnikach. Odpady niebezpieczne należy gromadzić w zadanej wiacie magazynowej ze szczelnym i zmywalnym podłożem, minimalizującej wpływ czynników atmosferycznych;

- miejsce magazynowania materiałów i paliw należy lokalizować wykorzystując naturalne ukształtowanie terenu z uwzględnieniem ograniczeń w zakresie spływu powierzchniowego, w szczególności w kierunku cieków powierzchniowych i otwartych zbiorników wodnych; należy zadbać o dostępność środków neutralizujących na wypadek powstania wycieku z urządzenia poddawanego konserwacji; dodatkowo każda operacja powinna być prowadzona zgodnie

z procedurami ograniczającymi rozprzestrzenianie ewentualnie uwolnionych substancji niebezpiecznych do środowiska. Ponadto, materiały powinny być chronione przed wpływem czynników atmosferycznych poprzez zastosowanie zadaszenia w formie wiaty.

IV. Należy zrealizować następujące działania dotyczące zapobiegania, ograniczania oraz monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko:

1. Prowadzić regularne kontrole pracy poszczególnych urządzeń i maszyn wykorzystywanych na etapie realizacji. W przypadku stwierdzenia uszkodzeń lub wad urządzeń prowadzić bieżące usuwanie usterek.
2. Wykonać pomiary kontrolne w zakresie emisji hałasu w terminie 12 miesięcy od oddania przedsięwzięcia do eksploatacji, a w przypadku stwierdzenia przekroczeń dopuszczalnych poziomów podjąć działania ograniczające emisję hałasu. Wyniki pomiarów należy przedłożyć organowi wydającemu wnioskowaną decyzję oraz organowi kontrolnemu, tj. Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w Szczecinie, w terminie do 3 miesięcy od ich wykonania.
3. Przez okres 5 lat od momentu oddania drogi do eksploatacji prowadzić monitoring i ocenę skuteczności zastosowanych metod i środków ochrony dziko żyjącej fauny oraz ocenę skuteczności wykonanych przejść dla zwierząt, w zakresie i zgodnie z metodyką zatwierdzoną przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, natomiast harmonogram tego monitoringu należy przedłożyć przed przystąpieniem do eksploatacji inwestycji wspomnianemu organowi.

V. Nie nakładam obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10, 14 i 18 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.).

Uzasadnienie

Wniosek Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Szczecinie z siedzibą w Szczecinie przy ul. Bohaterów Warszawy 33, w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn.: „Budowa drogi krajowej nr 31 na odcinku w. Radziszewo A6/31 (z węzłem) - Gryfino”, został w dniu 3 marca 2021 r. przekazany zawiadomieniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie znak: WONS-OŚ.420.4.2021.EP.2 z dnia 1 marca 2021 r. Burmistrzowi Miasta i Gminy Gryfino.

W dniu 22 marca 2021 r. Burmistrza Miasta i Gminy Gryfino zwrócił się do Prezydenta Miasta Szczecin o opinię w sprawie przedsięwzięcia polegającego budowie drogi krajowej nr 31 na odcinku w. Radziszewo A6/31 (z węzłem) Gryfino, ponieważ zgodnie z art. 75, ust. 4 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w przypadku przedsięwzięcia wykraczającego poza obszar jednej gminy, decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach wydaje wójt, burmistrz, prezydent miasta, na którego obszarze właściwości znajduje się największa część terenu, na którym ma być realizowane to przedsięwzięcie, po zasięgnięciu opinii wójta, burmistrza, prezydenta miasta właściwego dla pozostałego terenu, na którym ma być realizowane przedsięwzięcie.

W dniu 13 kwietnia 2021 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie wezwał wnioskodawcę za pośrednictwem Burmistrza Miasta i Gminy Gryfino do złożenia wyjaśnień i uzupełnień do karty informacyjnej przedsięwzięcia, którą wnioskodawca uzupełnił w dniu 28 kwietnia 2021 r.

W dniu 7 maja 2021 r. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Szczecinie wezwało wnioskodawcę za pośrednictwem Burmistrza Miasta i Gminy Gryfino do złożenia wyjaśnień i uzupełnień do karty informacyjnej przedsięwzięcia, którą wnioskodawca uzupełnił w dniu 27 maja 2021 r.

W toku prowadzonego postępowania administracyjnego Burmistrz Miasta i Gminy Gryfino uzyskał opinię Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gryfinie o braku konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, wyrażoną w opinii sanitarnej znak: ZNS.9022.2.1.17.2021 z dnia 12 kwietnia 2021 r., uzgodnienie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarząd Zlewni w Szczecinie skutkujące koniecznością przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, wyrażone w postanowieniu znak: SZ.ZZŚ.4.4360.64.2021.MTW z dnia 7 lipca 2021 r., oraz opinię Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie o braku

konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, wyrażoną w postanowieniu znak: WONS-OŚ.4220.145.2021.EP.4 z dnia 30 sierpnia 2021 r.

Na podstawie ww. opinii Burmistrz Miasta i Gminy Gryfino w dniu 27 września 2021 r. wydał postanowienie o stwierdzeniu obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i określił zakres raportu o oddziaływaniu na środowisko dla przedsięwzięcia pn.: „Budowa drogi krajowej nr 31 na odcinku w. Radziszewo A6/31 (z węzłem) - Gryfino”.

W dniu 7 października 2021 r. Prezydent Miasta Szczecin obwieścił, iż wydał postanowienie w dniu 7 października 2021 r. znak: WOŚr-VII6220.1.22.2021.JR opiniujące realizację planowanego przedsięwzięcia poprzez określenie środowiskowych uwarunkowań jego realizacji. W wyznaczonym terminie oraz w terminie późniejszym nie wpłynęły do Prezydenta Miasta Szczecin oraz do Burmistrza Miasta i Gminy Gryfino żadne uwagi i wnioski w przedmiotowej sprawie.

W dniu 27 kwietnia 2022 r. wnioskodawca złożył Raport o oddziaływaniu przedmiotowego przedsięwzięcia.

W dniu 29 kwietnia 2022 r. Burmistrz Miasta i Gminy Gryfino obwieścił, iż przystąpił do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia: „Budowa drogi krajowej nr 31 na odcinku w. Radziszewo A6/31 (z węzłem) - Gryfino”, oraz o możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy oraz składania uwag i wniosków w formie elektronicznej, ustnej lub pisemnej, w terminie 30 dni od dnia publicznego ogłoszenia tj. od dnia 29.04.2022 r. do dnia 30.05.2022 r. W wyznaczonym terminie oraz w terminie późniejszym nie wpłynęły do Burmistrza Miasta i Gminy Gryfino oraz do Prezydenta Miasta Szczecin żadne uwagi i wnioski w przedmiotowej sprawie.

W toku prowadzonego postępowania administracyjnego Burmistrz Miasta i Gminy Gryfino uzyskał opinię uzgadniającą realizację przedsięwzięcia od Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, wyrażoną w postanowieniu znak: WONS-OŚ.4221.39.2022.EP z dnia 15 czerwca 2022 r., opinię uzgadniającą realizację przedsięwzięcia od Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Zarząd Zlewni w Szczecinie, wyrażoną w postanowieniu znak: SZ.ZZŚ.4.4360.75.2022.MTW z dnia 31 maja 2022 r., oraz pozytywną opinię realizacji przedsięwzięcia od Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gryfinie, wyrażoną w opinii sanitarnej znak: ZNS.9022.2.3.2.2022 z dnia 26 maja 2022 r.

W dniu 24 czerwca 2022 r. Burmistrz Miasta i Gminy Gryfino opublikował obwieszczenie podając do publicznej wiadomości, że został zebrany niezbędny materiał dowodowy, na podstawie którego zostanie wydana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn.: „Budowa drogi krajowej nr 31 na odcinku w. Radziszewo A6/31 (z węzłem) - Gryfino”, oraz że w terminie 21 dni od daty ukazania się niniejszego zawiadomienia w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Gryfino można zapoznać się z całokształtem materiałów, które posłużą do wydania przedmiotowej decyzji oraz zgłosić ewentualne dodatkowe żądania. W wyznaczonym terminie nie wpłynęły do Burmistrza Miasta i Gminy Gryfino oraz do Prezydenta Miasta Szczecin żadne uwagi i wnioski oraz żądania w przedmiotowej sprawie.

Przedmiotowe przedsięwzięcie polega na budowie drogi krajowej nr 31 na odcinku węzeł Radziszewo A6/31 (z węzłem) – Gryfino. Przedsięwzięcie będzie realizowane w województwie zachodniopomorskim, w gminie Gryfino oraz w mieście Szczecin. Wskazany do realizacji wariant to W 4 SI podwariant A o długości około 9,43 km. Przedmiotowa inwestycja będzie realizowana etapowo.

W zakres przedsięwzięcia oprócz budowy drogi głównej wchodzi także budowa ciągów pieszych i pieszko-rowerowych, przebudowa dróg poprzecznych krzyżujących się z inwestycją, budowa skrzyżowań, węzłów, urządzeń ochrony środowiska oraz pozostałej infrastruktury niezbędnej do funkcjonowania drogi. Z obiektów inżynierskich w ramach przedsięwzięcia zostaną wybudowane 2 wiadukty WA w ciągu autostrady, 1 wiadukt WD nad autostradą A6 (w ciągu ul. Bielańskiej), 3 wiadukty WD w ciągu drogi krajowej DK31 zespolone z przejściami dla zwierząt małych lub dużych, 1 wiadukt WD nad drogą krajową DK31 (w ciągu ul. Stokrotki), 6 przejść dla małych zwierząt PZM, 1 przejście dla małych zwierząt zespolone z ciekim PZMzc, 1 przejście WD/PZDz dla zwierząt dużych zespolone z drogą leśną nad drogą DK31. Ponadto nastąpi rozbudowa istniejącego wiaduktu autostradowego nad ul. Kluczborską. System odwodnienia projektowanej drogi krajowej DK31 będą stanowiły rowy drogowe trapezowe. W miejscach kolizji z planowaną strefą ochrony pośredniej ujęcia wody „Pomorska” w Gryfinie zaprojektowano rowy szczelne. Odprowadzenie wód opadowych z jezdni nastąpi poprzez nadanie nawierzchni odpowiednich spadków podłużnych (min. 0,3%) i spadków poprzecznych (min. 2,0%) umożliwiających spływ wody do projektowanych rowów drogowych i innych urządzeń odwodniających. Jako odbiorniki przyjmuje się zbiorniki retencyjne oraz Strugę Wełtyńską (Omulna). Wody opadowe z nawierzchni jezdni będą w większości odprowadzane bezpośrednio do otwartych

rowów drogowych, a częściowo, głównie w rejonach obiektów mostowych i przepustów, ujmowane za pomocą wpustów deszczowych i kolektorów deszczowych do rowów. Następnie rowy drogowe zostaną skierowane poprzez kanalizację do zbiorników retencyjnych, z których wody będą odprowadzane do ziemi lub tłoczone poprzez system pompowni do odbiornika. W miejscach gdzie prognoza bilansu jakościowego wód opadowych i roztopowych wykazała przekroczenia wartości dopuszczalnej zawiesin ogólnych lub węglowodorów ropopochodnych, przed wprowadzeniem wód do odbiornika ostatecznego zostaną one podczyszczone z zawiesziny i także z substancji ropopochodnych do wartości zgodnych z rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych. W celu ograniczenia wpływu na środowisko wód opadowych odprowadzanych z pasa drogowego zaprojektowano zbiorniki na wody deszczowe pochodzące z odwodnienia drogi, których zadaniem będzie zatrzymanie odpływu o dużej kulminacji wywołanej deszczem nawalnym i zredukowanie tego odpływu do odbiorników w celu ochrony przed zalaniem terenów położonych poniżej.

Zakres prac obejmuje prace przygotowawcze (wycinkę drzew i krzewów, usunięcie warstw humusu, rozbiórkę naziemnych elementów infrastrukturalnych, konstrukcji istniejących odcinków drogowych oraz obiektów kubaturowych), roboty zasadnicze (przebudowę kolidujących urządzeń infrastruktury technicznej, roboty ziemne, budowę obiektów mostowych, przepustów i konstrukcji drogi) oraz budowę pozostałych elementów układu drogowego, w tym urządzeń ochrony środowiska (m. in. ekranów akustycznych, paneli antyolśnieniowych oraz ogrodzeń), roboty wykończeniowe, urządzenia bezpieczeństwa i organizacji ruchu oraz nasadzenia i zagospodarowanie rejonu przejść dla zwierząt. Prace będą wykonywane ręcznie oraz przy wykorzystaniu sprzętu, maszyn i urządzeń typowych do robót drogowych, tj. koparka, spycharka, samochody ciężarowe, równiarki, walce itp.

W fazie realizacji zostaną wykorzystane materiały niezbędne do budowy dróg, które będą dowożone na plac budowy środkami transportu samochodowego. Ponadto wystąpi zużycie energii elektrycznej, sprężonego powietrza, wody i paliw, które są niezbędne do pracy urządzeń budowlanych oraz pojazdów transportujących materiały budowlane. Sprężone powietrze oraz energia elektryczna zostaną wytworzone przez odpowiednie agregaty zasilane olejem napędowym. Przewiduje się, iż zapotrzebowanie na wodę realizowane będzie poprzez wykorzystanie istniejącej sieci wodociągowej lub poprzez dowóz wody beczkowozami. Dokładne określenie ilości niezbędnych surowców, materiałów budowlanych i paliw będzie możliwe do oszacowania dopiero po zakończeniu etapu projektowania inwestycji.

Na etapie eksploatacji zostaną wykorzystane przede wszystkim środki zimowego utrzymania. Ponadto będą prowadzone prace polegające na koszeniu poboczy, utrzymaniu drogi w dobrym stanie technicznym, odtwarzaniu oznakowania poziomego, czyszczeniu znaków pionowych.

W fazie budowy planowana inwestycja będzie źródłem emisji gazów i pyłów do powietrza, wibracji, hałasu do środowiska, odpadów oraz ścieków. Występująca emisja gazów i pyłów do powietrza, hałasu oraz wibracji pochodzić będzie ze środków transportu oraz używanego sprzętu. Będzie to emisja niezorganizowana. W związku z bliskością zabudowy podlegającej ochronie akustycznej, prace budowlane w jej sąsiedztwie należy prowadzić wyłącznie w porze昼iennej, przy czym możliwe jest wykonanie prac w porze nocnej jeśli ich konieczność jest wymuszona względami technologicznymi. Ponadto w celu minimalizacji tych emisji należy stosować odpowiedni system organizacji pracy, tj. ograniczać prędkość pojazdów oraz pracę maszyn i pojazdów na biegu jałowym, a nieużywane w danym momencie urządzenia, maszyny i narzędzia wyłączać, do prac wykorzystywać tylko sprzęt sprawny pod względem technicznym oraz charakteryzujący się niską emisyjnością hałasu, wibracji i zanieczyszczeń do środowiska. Należy również unikać jednoczesnej pracy źródeł charakteryzujących się podwyższoną emisyjnością oraz zapewnić zraszanie dróg i placu budowy w czasie wysokich temperatur oraz wietrznej, suchej pogody. Materiały pyłące oraz masy bitumiczne należy transportować samochodami, których skrzynia ładunkowa wyposażona zostanie w opończę lub inne zabezpieczenie ograniczające pylenie transportowanego materiału czy też emisję oparów.

W trakcie realizacji inwestycji będą powstawały odpady. Prace budowlane należy zatem prowadzić w sposób mający na celu minimalizację ilości wytwarzanych odpadów, które należy magazynować selektywnie w szczelnych pojemnikach/kontenerach w miejscach do tego wyznaczonych, oznakowanych i zabezpieczonych przed dostępem osób trzecich i przekazywać podmiotom posiadającym stosowne uprawnienia w tym zakresie. Zaplecze budowy należy zorganizować w sposób zapewniający oszczędne korzystanie z terenu i minimalne przekształcanie jego powierzchni, a po zakończeniu prac teren przywrócić do poprzedniego stanu. Nadmiar gleby

należy w miarę możliwości wykorzystać np. do humusowania skarp nasypów, rowów oraz wyrównania terenu lub przekazać jako odpad odpowiednim odbiorcom. Zdjęty humus przeznaczony do późniejszego wykorzystania należy składować w regularnych przyzmacach. Powierzchnię przyzma przez okres składowania należy chronić przed zachwaszczeniem i następcznieniem np. jeżeli będzie to konieczne przez przykrycie matami słomianymi. Wody opadowe z całej powierzchni terenu inwestycji będą wsiąkać do gruntu w sposób naturalny (infiltracja). Wody z odwodnienia będą odprowadzane do odbiornika po podczyszczeniu ich z zawiesiny w osadniku, co ograniczy negatywne oddziaływanie w postaci zamulania odbiornika. Odwadnianie wykopów będzie prowadzone jedynie na czas wykonywania robót, w związku z tym oddziaływanie na poziom wód gruntowych będzie lokalne i krótkotrwałe. Po wykonaniu robót poziom wód gruntowych ustabilizuje się na pierwotnym poziomie. W celu ograniczenia negatywnego oddziaływania planowanych prac na środowisko gruntowo-wodne prace należy wykonywać sprawnym technicznie sprzętem, zaplecze budowy należy wyposażyć w uszczelnioną powierzchnię zabezpieczając przed możliwością przedostania się zanieczyszczeń do gruntu lub wód podziemnych. Teren budowy wyposażyć w substancje do ewentualnego neutralizowania wycieków z maszyn i urządzeń, a w przypadku wycieku substancji ropopochodnych zastosować sorbent lub płyn do neutralizacji cieczy ropopochodnych, a zanieczyszczony materiał przekazać do unieszkodliwienia. Wszelkie uciążliwości pochodzące z fazy budowy będą miały charakter okresowy i ustaną wraz z zakończeniem prowadzonych prac.

W okresie funkcjonowania przedsięwzięcie będzie źródłem przede wszystkim emisji substancji do powietrza oraz hałasu do środowiska. Będzie to pochodną ruchu pojazdów. Oddziaływania te będą długookresowe, o charakterze cyklicznym. Aktualne warunki akustyczne w obrębie projektowanej inwestycji kształtowane są głównie przez drogę krajową DK31, autostradę A6, drogę wojewódzką DW120 oraz układ dróg lokalnych. W obrębie węzła Radziszewo przebiega także linia kolejowa nr 273 relacji Wrocław Główny – Szczecin Główny.

Zgodnie z przedłożoną dokumentacją, w obszarze objętym analizą występują tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny mieszkaniowo - usługowe, tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży oraz tereny rekreacyjno - wypoczynkowe. W przypadku dróg zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112), dopuszczalne poziomy hałasu dla obszarów zabudowy mieszkaniowej wynoszą 61 dB dla pory dnia i 56 dB dla pory nocy, natomiast dla terenów mieszkaniowo - usługowych i rekreacyjno - wypoczynkowych 65 dB dla pory dnia i 56 dB dla pory nocy. Dla przedsięwzięcia została przeprowadzona analiza akustyczna przy wykorzystaniu programu komputerowego SoundPlan ver. 8.1 i model emisji hałasu NMPB (Guide du Bruit) oparty na normie PN ISO 9613-2:2002 „Akustyka”. Tłumienie dźwięku podczas propagacji w przestrzeni otwartej”. Obliczenia wykonano w oparciu o prognozy ruchu z uwzględnieniem struktury ruchu oraz z podziałem na porę dnia i nocy. Analizę wykonano dla roku 2028 (rok oddania inwestycji do użytkowania) oraz dla roku 2038 (10 lat po oddaniu inwestycji do użytkowania). Do obliczeń hałasu dla drogi głównej przyjęto prędkość dopuszczalną 90 km/h dla pojazdów lekkich i 70 km/h dla pojazdów ciężkich. Na węzłach dla łącznic przyjęto prędkość 40 km/h dla dróg poprzecznych 50 km/h. Przeprowadzone analizy wykazały, iż w celu dotrzymania dopuszczalnych poziomów hałasu konieczne jest wybudowanie zabezpieczeń w postaci jednego ekranu akustycznego pochłaniającego (strona prawa: E01 o długości 80 m i wysokości 2,0 m, szacunkowy kilometr poczynku zabezpieczenia km 0+200) oraz wału ziemnego E02 strona prawa w km 0+546 o długości 104 m i wysokości 3,5 m. Ponadto dla terenów chronionych akustycznie, na których nie istnieje zagospodarowanie zgodne z przeznaczeniem należy zachować rezerwy terenu pod ekrany akustyczne RE01 strona prawa w km 0+521 JZR-Lewa. Przeprowadzone obliczenia w punktach pomiarowych, rozmieszczonych na fasadach budynków zlokalizowanych na terenach najbardziej narażonych na oddziaływanie hałasu wzdłuż planowanej inwestycji, (strona prawa: km 0+246, km 0+614), wykazały, iż poziom hałasu po zastosowaniu ww. zabezpieczeń w porze dnia będzie kształtował się w granicach od 52,3 do 56,0 dB oraz od 47,3 do 50,8 dB w porze nocy dla roku 2028, natomiast dla roku 2038 dla pory dnia 54,0 do 57,6 dB oraz 49,2 do 52,8 dB w porze nocy, co wskazuje na dotrzymanie standardów jakości środowiska w tym zakresie. W celu określenia oddziaływania skumulowanego w przedłożonym raporcie, przeanalizowano lokalizację innych źródeł hałasu potencjalnie mogących wpływać na wzrost poziomów hałasu w obrębie analizowanych inwestycji. W analizie wzięto pod uwagę przebieg dróg o dużym natężeniu ruchu oraz linię kolejową. W obrębie węzła Radziszewo linia kolejowa nr 273 relacji Wrocław Główny – Szczecin Główny przecina autostradę A6. W miejscu tym brak jest obszarów podlegających ochronie akustycznej. Głównym źródłem hałasu w obrębie węzła Radziszewo jest jezdnia główna autostrady

A6, oraz droga ekspresowa S3. Budowa dodatkowych łącznic nie wpłynie na wzrost oddziaływania w obrębie węzła. W miejscach przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu z przedmiotowej inwestycji przewidziano zastosowanie środków minimalizujących, o których mowa w orzeczeniu niniejszego postanowienia. Niemniej jednak, w związku z faktem, że przeprowadzone analizy są jedynie prognozami wykonanymi w programie komputerowym, zobowiązano Inwestora do wykonania pomiarów kontrolnych w zakresie oddziaływania akustycznego. Pomiary należy wykonać w terminie 12 miesięcy od oddania przedsięwzięcia do eksploatacji, a ich wyniki należy przedłożyć organowi wydającemu wnioskowaną decyzję oraz organowi kontrolnemu, tj. Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w Szczecinie, w terminie miesiąca od ich wykonania.

Na potrzeby inwestycji została również przeprowadzona prognoza w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza. Emisja gazów lub pyłów do powietrza atmosferycznego będzie emisją niezorganizowaną - będzie uzależniona od ilości pojazdów poruszających się po terenie. Przedstawione w raporcie analizy wykazały, iż wprowadzanie substancji do powietrza w związku z ruchem pojazdów po terenie przedmiotowej drogi, nie spowoduje przekroczeń dopuszczalnych stężeń w powietrzu również w ujęciu skumulowanym z istniejącą w sąsiedztwie siecią drogową, którą tworzą drogi: istniejąca DK31, autostrada A6, DP1548Z, DP1357Z.

Teren przeznaczony pod projektowaną drogę DK31 stanowią łąki, grunty rolne oraz obszary leśne. Trasa przecina również szereg dróg o charakterze lokalnym oraz rzekę Omulną. Na potrzeby przedsięwzięcia została przeprowadzona inwentaryzacja przyrodnicza. Badaniami objęto teren o szerokości około 300 m po obu stronach osi projektowanej drogi oraz o szerokości około 500 m po obu stronach osi drogi w obszarach Natura 2000.

Przeprowadzone prace inwentaryzacyjne w pasie drogowym wariantu realizacyjnego wykazały występowanie następujących siedlisk przyrodniczych wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43 z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywy Siedliskowej): 9160 - grąd subatlantycki, 9190 - kwaśne dąbrowy. Siedlisko 9160 usytuowane jest w granicach obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Wzgórza Bukowe PLH320020 i stanowi przedmiot jego ochrony. Ponadto w bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się siedliska: 9130 - żyzne buczyny, 91E0 - łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnion glutinoso-incanae*) i olsy żródliskowe oraz 91F0 łągowe lasy dębowo - wiązowo - jesionowe (*Ficario-Ulmetum*).

Odnosnie siedliska przyrodniczego 9160, w rejonie inwestycji znajduje się około 11,42 ha powierzchni tego siedliska, w tym 1,70 ha w obrębie obszaru Wzgórza Bukowe PLH320020, natomiast bezpośredniemu zniszczeniu ulegnie około 0,035 ha powierzchni siedliska w obszarze Natura 2000. Zniszczeniu ulegną jego peryferyjne fragmenty, w związku z powyższym nie nastąpi jego fragmentacja. Stan omawianego płatu grądu oceniono jako zły (U2). Drzewostan jest aktualnie w przebudowie (wycinka robinii). Runo jest bardzo ubogie, występują w nim gatunki ekspansywne (trzcinnik piaskowy, jeżyny) oraz brak jest typowych dla grądów geofitów. Występują również zniszczenie niewielkiej części płatu siedliska nie spowoduje obniżenia oceny stanu jego zachowania oraz nie obniży perspektyw jego ochrony. W przypadku siedliska 9190 - kwaśne dąbrowy, w rejonie inwestycji znajduje się około 7,48 ha jego powierzchni. Siedlisko usytuowane jest poza formami ochrony przyrody. W kolizji z przedmiotowym przedsięwzięciem znajdują się dwa jego płaty o łącznej powierzchni około 0,90 ha. Również w przypadku tego siedliska zniszczeniu ulegną peryferyjne ich części, co oznacza iż nie nastąpi fragmentacja. Mając jednak na uwadze, że odstonięcie wnętrza lasu może skutkować sukcesją gatunków obcych, w miejscach przebiegu drogi przez kompleksy leśne, należy utworzyć/odtworzyć strefę ekotonową celem niedopuszczenia do tego procesu. Powyższe prace należy wykonać po ich wcześniejszym uzgodnieniu z właścicielem gruntów. Skład gatunkowy planowanych nasadzeń należy dostosować do siedliskowego typu lasu, z użyciem gatunków rodzimych, stosować sadzonki spełniające warunki materiału sadzeniowego stosowanego w odnowieniach i zazielenieniach na terenach leśnych zgodnie z ustawą z dnia 7 czerwca 2001 r. o leśnym materiale rozmnożeniowym wraz z aktami wykonawczymi oraz „Leśną regionalizacją dla nasion i sadzonek w Polsce”.

W związku z tym, iż jednym z głównych czynników wpływających na obniżenie stanu ww. siedlisk przyrodniczych jest również znikoma ilość martwego drewna, w celu wzbogacenia siedlisk, w każdym z płatów siedlisk będących w strefie oddziaływania inwestycji, a niepodlegających zniszczeniu, należy pozostawić kłody pochodzące z wycinanych drzew liściastych o minimalnej długości 3 m i grubości 50 cm. Kłody należy rozłożyć równomiernie w płacie siedliska w ilości 5 – 10 sztuk/ha. Powyższe działania należy wykonać w porozumieniu z Nadleśnictwem Gryfino. Ponadto prace realizacyjne należy prowadzić wyłącznie w granicach pasa drogowego, a płaty siedlisk

przyrodniczych niepodlegających zniszczeniu oraz bezpośrednio sąsiadujących z pasem drogowym należy wyraźnie oznaczyć i wygradzić, celem wykluczenia ingerencji.

Z gatunków roślin chronionych, w kolizji z projektowaną drogą znajdują się 3 stanowiska kocanek piaszkowych oraz płaty siedlisk mszaków (rokietnik pospolity, brodawkowiec czysty oraz widłoząb miotłowy), gatunków podlegających ochronie częściowej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. poz. 1409), które zostaną zniszczone podczas prac realizacyjnych. Należy jednak wskazać, iż są to gatunki szeroko rozpowszechnione. Z tego względu realizacja inwestycji pomimo, iż przyczyni się do zmniejszenia ich powierzchni, nie uszczupli w sposób znaczący ogólnego stanu ich populacji, ani puli genetycznej w skali lokalnej i ponadlokalnej.

W obszarze objętym inwentaryzacją stwierdzono występowanie gatunków roślin inwazyjnych, tj.: niecierpek wielkokwiatowy, nawłóć kanadyjska, barszcz Sosnowskiego, czy robinia akacjowa. W celu ograniczenia ekspansji tych roślin, mas ziemnych zawierających materiał roślinny tych gatunków nie należy wykorzystywać do rekultywacji terenu inwestycyjnego, tylko przekazać do utylizacji zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Z chronionych gatunków bezkręgowców w kolizji z przedmiotową drogą znajdują się stanowiska ślimaka winniczka, trzmieła ziemnego oraz mrówki rudnicy. Mając na uwadze stosunkowo liczne występowanie w kraju ww. gatunków przedmiotowa inwestycja na etapie realizacji nie będzie miała wpływu na ogólny stan ich populacji w skali regionu czy kraju. W ramach minimalizacji Inwestor przewiduje przeniesienie mrowisk na sąsiednie tereny (poza pas drogowy). Prace te należy wykonać pod nadzorem przyrodniczym i zgodnie z jego zaleceniami. Alternatywnie dopuszcza się również zniszczenie mrowisk.

Jak wskazano powyżej, przedmiotowa inwestycja koliduje z rzeką Omulną. Kolizja występuje w km 0+045 JZR prawa, w km 1+775 JZR lewa, trasa główna - w km 0+325, od km 0+540 do km 0+775 oraz w km od 0+280 do km 0+450 kolizja z DP 1548. W ramach przedsięwzięcia nastąpi konieczność przebudowy koryta rzeki, bez konieczności zmiany kierunku przepływu wody. Przebudowanie koryta umożliwi przeprowadzenie koryta przez projektowany pas drogowy projektowanymi przepustami lub obiektami. Przebudowa będzie realizowana po nowych trasach wraz z likwidacją istniejących fragmentów wyłączonych z użytkowania. W celu zapewnienia swobodnego przepływu wód w korycie cieką Omulna oraz ograniczenia zaburzenia stosunków wodnych na modernizowanych odcinkach cieką, wskazuje się na konieczność czasowego przystosowania części istniejącego koryta do prowadzenia wód (tzw. przebudowa cieką pod osłoną gródź). Przedmiotowa technologia umożliwia bezpieczne przeprowadzenie wód cieką przez wygradzoną część jego koryta przy zachowaniu kierunku jego przebiegu i okresowym miejscowym spadku prędkości wód. Zamulenie wód cieką następuje jedynie podczas wykonywania grodzic i pozostaje bez wpływu na globalny bilans jakościowy wód. Grodzice wykonane są z materiałów odpornych na korozję, co zabezpiecza wody cieką przed wprowadzaniem do nich substancji zanieczyszczających, a ich kształt umożliwia ograniczenie do minimum powierzchni dna koryta, która zostanie naruszona. Usunięcie grodzic nie powoduje trwałej deformacji dna koryta cieką. Alternatywnym rozwiązaniem jest wykonanie tzw. „kanału obiegowego”. Technologia polega na wprowadzeniu w istniejące koryto, kanału zastępczego, który umożliwia swobodne wykonywanie prac w samym korycie bez narażenia wód cieką na niekontrolowane zanieczyszczenie oraz zachowanie swobodnego przepływu tych wód. Usunięcie kanału nie powoduje trwałej deformacji dna koryta cieką. W szczególnych przypadkach można również zastosować, tzw. „kanał zastępczy”, prowadzony równolegle do koryta modernizowanego cieką. Podczas badań inwentaryzacyjnych nie stwierdzono obecności gatunków chronionych w rejonie cieką, niemniej nie można wykluczyć ich występowania. Wobec tego prace w obrębie cieką należy prowadzić pod nadzorem przyrodniczym, który przed przystąpieniem do prac przeprowadzi wizję terenową i na podstawie występujących uwarunkowań określi możliwy termin prowadzenia prac. Podczas prac nie należy również doprowadzić do zanieczyszczenia wód rzeki Omulna, a zaplecze budowy należy usytuować poza rejonem rzeki, w maksymalnym możliwym oddaleniu. Do umocnień należy wykorzystać materiały naturalne np. narzut kamienny, darnina, faszyzna, obsiew mieszką traw z humusowaniem, geowłóknina. Ponadto, w celu ograniczenia możliwości niekontrolowanego zasypania koryta Omulnej oraz zamulenia wód powierzchniowych należy do minimum ograniczyć wykorzystanie ciężkiego sprzętu technicznego w bliskim sąsiedztwie rzeki.

Z przedstawicieli płazów w obszarze badań stwierdzono występowanie żaby trawnej, ropuchy szarej, rzekotki drzewnej, kumaka nizinnego oraz przedstawicieli żab zielonych. Nie odnotowano natomiast występowania płazów ogoniastych. Spośród przedstawicieli gadów omawiany teren zasiedlają jaszczurka zwinka, padalec oraz zaskroniec. Realizacja inwestycji w wariantcie realizacyjnym nie spowoduje zniszczeń siedlisk ww. gatunków. Niemniej jednak zgodnie

z przedłożoną dokumentacją w okolicach około km 4+355 - 7+593 zostaną przecięte ich lokalne szlaki migracyjne. W związku z tym, podczas budowy na odcinkach projektowanej drogi przecinającej lokalne szlaki migracji płazów, zgodnie ze wskazaniami w niniejszym postanowieniu, w uzgodnieniu z nadzorem przyrodniczym, należy zastosować tymczasowe wygradzenia herpetologiczne. Ponadto przed przystąpieniem do prac teren inwestycyjny należy każdorazowo skontrolować pod kątem występowania przedstawicieli herpetofauny, a ewentualne stwierdzone osobniki odłowić i przenieść we właściwe dla nich siedliska, z zachowaniem odpowiednich środków ostrożności. W granicy placu budowy należy również unikać tworzenia się okresowych zastoisk wodnych stanowiących potencjalne miejsca rozrodu płazów. Na etapie funkcjonowania drogi DK31 możliwość bezkolizyjnej migracji herpetofauny zostanie zapewniona dzięki zaprojektowanym przepustom/przejściom. Dodatkowo, w celu ograniczenia kolizji oraz ukierunkowania migracji zwierząt zgodnie ze wskazaniami w orzeczeniu niniejszego postanowienia, należy także wykonać ogrodzenia ochronno-naprowadzające. Projektowane zbiorniki retencyjne należy pozostawić jako dostępne dla płazów i odgrodzić płotkami ochronno – naprowadzającymi jedynie od strony projektowanej trasy: na wysokości zbiornika oraz na odcinkach 100 m w każdym kierunku. Skarpy zbiorników retencyjnych nie powinny być bardziej strome niż 1:2, a nachylenie takie winno obejmować nie mniej niż 25% długości jego linii brzegowej.

Wariant realizacyjny przebiega również przez obszary będące miejscem występowania ptaków, na których oprócz gatunków szeroko rozpowszechnionych i pospolicie występujących w kraju (pełzacz leśny, modraszka, bogatka, krętogłów, kowalik, szpak, krzyżówka, rudzik, włośchatka, pliszka siwa, dzięcioł czarny, dzięcioł duży, dzięcioł zielony), występują również gatunki rzadsze oraz gatunki wymienione w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej, tj. gąsiorek, bielik, błotniak stawowy, czapla biała, dzięcioł czarny, rybołów, włośchatka, żurwa i lerka. W celu zminimalizowania oddziaływania inwestycji na ornitofaunę, prace związane ze zdjęciem wierzchniej warstwy ziemi oraz wycinkę drzew i krzewów należy wykonać poza okresem lęgowym ptaków.

Z przedstawicieli ssaków w analizowanym obszarze odnotowano obecność wilka, jelenia, sarny, dzika, lisa, borsuka, gronostaja, kuny leśnej i domowej, zająca szaraka, królika europejskiego, kreta czy wiewiórki pospolitej. Projektowana droga przebiega przez tereny, które stanowią miejsca przemieszczania się ww. zwierząt. Łączność po obu stronach inwestycji zostanie zapewniona za sprawą projektowanych przejść dla zwierząt. Mając na uwadze fakt, iż droga na projektowanym odcinku będzie przebiegała po nowym śladzie, a także przez wzgląd na występowanie na analizowanym terenie gatunków odznaczających się dużą płochliwością (w tym np. objęty ochroną gatunkową wilk), którym najtrudniej przystosować się do istnienia nowych elementów infrastruktury na dotychczas niezagospodarowanym terenie, niniejszym postanowieniem nałożono na inwestora warunek, aby wszystkie dolne i górne przejścia dla dużych i średnich zwierząt wyposażać w ekrany z funkcją przeciwoślennową. Wskazane w sentencji niniejszego postanowienia parametry ww. ekranów zapewnią efektywną migrację zwierząt po wybudowaniu przedmiotowej drogi.

Badania terenowe wykazały w rejonie planowanego przedsięwzięcia przeloty nietoperzy z gatunków: karlik malutki, karlik drobny, karlik większy, borowiec wielki, borowiaczek, mroczek późny, nocek duży oraz inne mniejsze gatunki nocy. Bezpośrednio w obszarze realizacji inwestycji nie stwierdzono miejsc będących potencjalnymi zimowiskami dla nietoperzy. Nie stwierdzono również kolonii letnich. Niemniej jednak nie można wykluczyć zimowania czy letnich kolonii pojedynczych osobników lub ich niewielkich grup. Dlatego też, dla ograniczenia potencjalnego negatywnego wpływu na tą grupę zwierząt, wycinka starszych i dziuplastych drzew, a także wyburzenia budynków winny być prowadzone pod nadzorem specjalisty. Realizacja inwestycji spowoduje ograniczenie miejsca żerowiskowego dla nietoperzy, jednakże w ocenie RDOŚ w Szczecinie ubytek żerowisk będzie częściowy i lokalny, a dostępność zbliżonych żerowisk poza terenem inwestycyjnym daje podstawę do stwierdzenia, iż oddziaływanie przedmiotowej inwestycji nie będzie znacząco negatywne. Ponadto, w rejonie lokalnych tras przelotów nietoperzy zostały zaprojektowane przejścia dla zwierząt, które umożliwią bezkolizyjne przekraczanie drogi przez nietoperze. Teren inwestycyjny zostanie również wygradzony, co będzie wymuszało podniesienie pułapu przelotu przez nietoperze przemieszczające się na niższych pułapach, a tym samym ograniczy ich potencjalną kolizyjność z poruszającymi się samochodami. Na odcinkach trasy, gdzie konieczna jest realizacja oświetlenia należy zamontować oprawy kierunkowe oświetlające jedynie jezdnię (bez rozpraszania światła do tyłu). W przewidywanym oświetleniu należy zastosować oświetlenie bliższe barwie pomarańczowej, o niskiej emisji UV, która mniej przyciąga owady, skutkiem czego zostanie ograniczone wabienie nietoperzy w rejon drogi.

Realizacja inwestycji będzie wiązała się również z wycinką około 47 ha drzew i krzewów. Przeznaczone do wycinki drzewa to m.in. sosna zwyczajna, dąb szypułkowy, topola osika, brzoza

brodawkowata, robinia akacjowa, olsza czarna, modrzew europejski, buk zwyczajny, lipa drobnolistna, wiąz pospolity. Prace związane z wycinką należy wykonać poza okresem lęgowym ptaków i rozrodu nietoperzy oraz prowadzić pod nadzorem przyrodniczym, w tym chiropterologicznym. W razie stwierdzenia chronionych gatunków, prace należy wstrzymać do momentu uzyskania stosownych zezwoleń na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do tych gatunków.

W celu zminimalizowania strat w postaci utraconych miejsc lęgowych dla ptaków gniazdujących w dziuplach, w uzgodnieniu i we współpracy z Nadleśnictwem Gryfino należy zamontować co najmniej 22 budki lęgowe: 7 sztuk typu A (pełzacz leśny, modraszka, bogatka), 8 sztuk typu B (krętogłów, kowalik, szpak, dzięcioł), 2 sztuki typu D (dzięcioł, włochatka), 1 sztuka typu E (krzyżówka) i 4 sztuki typu P - typ kopciuszek (rudzik, pliszka siwa). Szczegółową lokalizację budek skonsultować z Nadleśnictwem. Budki typu A i B należy rozwiesić równomiernie na obszarach leśnych, w podziale na poszczególne kilometry drogi w odległości powyżej 300 m od osi drogi. Budkę typu E dla kaczki krzyżówki należy umieścić w pododdziale 133m Nadleśnictwa Gryfino. Budkę typu D dla włochatki należy umieścić w oddziale 6 Nadleśnictwa Gryfino, a w oddziale 24 dla dzięciołów. Dopuszcza się lokalizację budek w innych oddziałach wyłącznie po uzgodnieniu z Nadleśnictwem. Zamontowane budki należy kontrolować i czyścić poza okresem lęgowym ptaków, w uzgodnieniu z pracownikami miejscowego nadleśnictwa. Celem zminimalizowania oddziaływania inwestycji na nietoperze w lasach, gdzie będzie realizowana wycinka, należy pozostawić do naturalnego rozkładu fragmenty kłód usuwanych drzew. Fragmenty kłód należy również pozostawić w obszarze najści na górne przejścia dla zwierząt zlokalizowanych w na terenach leśnych. Leżące kłody z wypróchnieniami są często wykorzystywane przez nietoperze jako miejsca odpoczynku, hibernacji czy miejsca rozrodu. Ponadto na drzewach, w pobliżu każdego obiektu stanowiącego przejście dla dużych zwierząt, zlokalizowanego w sąsiedztwie terenów leśnych należy zamontować 10 budek lęgowych typu Stratmann.

Oprócz wyżej wymienionych rozwiązań chroniących środowisko przyrodnicze, prace budowlane należy ograniczyć wyłącznie do pasa drogowego oraz prowadzić w sposób nie ingerujący w tereny z nim sąsiadujące. W trakcie prac budowlanych należy zabezpieczyć wszystkie miejsca stanowiące potencjalne pułapki antropogeniczne dla zwierząt oraz prowadzić regularne ich przeglądy pod kątem obecności w nich zwierząt. Do niezbędnego minimum należy ograniczyć szerokość i głębokość wykopów oraz czas prowadzenia w nich prac. W przypadku stwierdzenia uwięzienia zwierząt, bezzwłocznie je odłowić i przenieść w bezpieczne miejsce, poza teren inwestycji. Podczas prowadzenia prac należy przestrzegać zapisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r., poz. 916) w odniesieniu do wszystkich stwierdzonych gatunków chronionych na terenie działek inwestycyjnych, a w przypadku braku rozwiązań alternatywnych wystąpić do organu ochrony przyrody o wydanie zezwolenia na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do stwierdzonych gatunków chronionych. W przypadku prowadzenia prac budowlanych w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących drzew, należy je zabezpieczyć na okres przebudowy drogi, np. poprzez owinięcie matami słomianymi. Po zakończeniu prac należy wykonać demontaż zabezpieczenia. Prace w obrębie strefy korzeniowej należy wykonywać ręcznie (minimalny obszar robót do ręcznego wykonania należy przyjąć według obrysu korony drzewa) najlepiej w czasie pochmurnej, deszczowej pogody, a odłonięte korzenie należy jak najszybciej przykryć gruntem. W obrębie strefy korzeniowej nie należy składować żadnych materiałów budowlanych, zwłaszcza kruszyw, cementu, cegieł, betonu, lepiszczy, wapna i płynnych chemikaliów, które mogłyby prowadzić do skażenia i pogorszenia warunków glebowych. Nie należy również składować stali i ciężkich elementów konstrukcyjnych. W przypadku konieczności obciążania gruntu w obrębie strefy korzeniowej, należy uprzednio ją zabezpieczyć poprzez usypanie minimum 20 cm warstwy piasku w zasięgu strefy korzeniowej drzew oraz ułożenie na tak przygotowanej nawierzchni prefabrykowanych płyt betonowych. Elementy otwarte kanalizacji zlokalizowane wzdłuż drogi głównej takie jak: studnie wpadowe, osadniki, separatory należy lokalizować za ogrodzeniem ochronnym trasy – w strefie niedostępnej dla zwierząt. Ponadto w przypadku studni wpadowych stwarzających zagrożenie dla małych zwierząt i zlokalizowanych poza ogrodzeniem należy je zabezpieczyć przed dostępem zwierząt metalową siatką o oczkach nie większych niż 0,5x0,5 cm. W celu zminimalizowania oddziaływania inwestycji na środowisko przyrodnicze należy również wykonać nasadzenia zieleni zgodnie ze wskazaniami w niniejszym postanowieniu (w tym zieleni naprowadzającej na przejścia dla zwierząt), a ekrany przy przejściach górnych obsadzić pnączami, celem maksymalnego unaturalnienia stref najścia. Do nasadzeń należy wykorzystać drzewa i krzewy w wieku powyżej 5 lat, stosując gatunki rodzimego pochodzenia, zgodnie z ich wymogami siedliskowo – glebowymi. Ponadto należy kontrolować stan sanitarny nasadzonych drzew i krzewów celem ich ewentualnego uzupełnienia w przypadku nieprzyjęcia się. Prace związane z realizacją drogi krajowej należy także prowadzić pod nadzorem przyrodniczym, który przed rozpoczęciem prac budowlanych sprawdzi teren pod kątem występowania stanowisk gatunków chronionych,

a w przypadku stwierdzenia zagrożenia prowadzenia robót budowlanych dla chronionych gatunków, podejmie odpowiednie działania przewidziane w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916). Będzie również nadzorował, aby prace były realizowane zgodnie z warunkami określonymi w niniejszym postanowieniu, a w przypadku takiej konieczności proponuje podjęcie dodatkowych działań ochronnych. Przy spełnieniu powyższych warunków realizacja inwestycji i jej późniejsze funkcjonowanie, w ocenie tutejszego organu, nie będzie miała negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze i nie wpłynie na zmniejszenie bioróżnorodności obszaru.

Odnosnie obszarów chronionych na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2022 r., poz. 916), przedmiotowa inwestycja będzie przebiegała w granicy:

- obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty PLH320020 Wzgórza Bukowe - km 0+207 – 0+378 DK31, 0+239 – 1+214 prawej JZR oraz 1+693 – 1+874 prawej JZR;
- obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Dolna Odra PLH320037 - km 8+950 – 9+145 A6;
- obszaru specjalnej ochrony ptaków Dolina Dolnej Odry PLB320003 - km 8+950 – 9+145 A6;
- otuliny Szczecińskiego Parku Krajobrazowego "Puszcza Bukowa" - km od 0+000 do 1+030 DK31 i km od 1+188 do 1+197 DK31 około 280 m od granic parku.

Ponadto w promieniu 5 km od planowanego przebiegu drogi krajowej DK31 znajdują się następujące obszary Natura 2000:

- specjalny obszar ochrony siedlisk Ostoja Wełtyńska PLH320069 – bezpośrednie sąsiedztwo;
- obszar specjalnej ochrony ptaków Jeziora Wełtyńskie PLB320018 - około 1,5 km od granic obszaru;
- specjalny obszar ochrony siedlisk Dolina Tywy PLH320050 - około 3,75 km od granic obszaru.

Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty PLH320020 Wzgórza Bukowe

Dla obszaru zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 kwietnia 2014 r. został ustanowiony plan zadań ochronnych (PZO) (Zacho. z 2014 r. poz. 1932; zm.: Zach. z 2017 r. poz. 3075). Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych (SDF) przedmiotami ochrony obszaru są siedliska przyrodnicze takie jak: 3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne z *Nympheion*, *Potamion*, 6210 murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea*) i ciepłolubne murawy z *Asplenion septentrionalis-Festucion pallentis*, 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea*), 7220 źródła wapienne ze zbiorowiskami *Cratoneurion commutati*, 9110 kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*), 9130 żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*), 9160 grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*), 9190 kwaśne dąbrowy (*Quercion robur-petraeae*), 91D0 bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi - Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne, 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnion glutinoso-incanae*) i olsy źródłowe, 91I0 ciepłolubne dąbrowy (*Quercetalia pubescenti-petraeae*) oraz następujące gatunki zwierząt i ich siedliska: skójką gruboskorupowa, trzepla zielona, żalotka większa, kumak nizinny, traszka grzebieniasta, mopek, nocek duży oraz wydra.

Zgodnie z wynikami inwentaryzacji bezpośredniego na terenie inwestycji, jak i w jej otoczeniu nie stwierdzono występowania gatunków roślin stanowiących przedmiot ochrony omawianego obszaru Natura 2000. Stwierdzono natomiast występowanie siedliska przyrodniczego 9160 - grąd subatlantycki, a z gatunków zwierząt nietoperza - nocka dużego.

Jak wskazano powyżej, realizacja projektowanej drogi będzie skutkowała zniszczeniem około 0,035 ha siedliska 9160, co stanowi około 0,03% powierzchni siedliska w ostoi. Zgodnie z obowiązującym planem zadań ochronnych zagrożeniami dla obszaru są: lokalnie znaczący udział gatunków obcych ekologicznie w drzewostanie, zwłaszcza sosny pospolitej; wkraczanie gatunków obcych (dąb czerwony, świerk pospolity); brak lub niedostatek martwego drewna w ekosystemie, ew. pozostawiona tylko gałęziówka, brak zróżnicowania (martwego drewna grubego, zarówno stojącego jak i leżącego, wywrotów i złomów); odpady z przyległych ogrodów działkowych i posesji; nie wyodrębnienie pasm siedlisk grądowych w leśnym podziale powierzchniowym w efekcie brak przejściowych (grądowych) drzewostanów między łąkami i olszami i jesionami a buczynami; brak (znikomy udział) luk i halizn (do 15 arów) porośniętych bylinami i zaroślami głogów i leszczyny oraz brak siedlisk grądowych chronionych biernie. W wyniku realizacji przedsięwzięcia zniszczeniu ulegną peryferyjne fragmenty siedliska, w związku z tym nie nastąpi jego fragmentacja. Odnosnie ww. zagrożeń należy wskazać, iż inwestycja może wiązać się ewentualnie z potencjalnym zwiększeniem wkraczania w granice siedliska gatunków obcych, w wyniku odstąpienia strefy lasu.

Celem zapobieżenia powyższemu zobowiązano Inwestora do utworzenia strefy ekotonowej. Ponadto w celu poprawienia stanu zachowania siedliska w ostoi zobowiązano Inwestora do zwiększenia ilości martwego drewna. W związku z powyższym w ocenie tutejszego organu, realizacja inwestycji i jej późniejsze funkcjonowanie nie spowoduje obniżenia oceny stanu zachowania siedliska oraz nie wpłynie na perspektywę jego ochrony. Nie wystąpi również istotne negatywne oddziaływanie w kumulacji z projektowaną drogą S10 Szczecin - Piła, odcinek "Szczecin Kijewo" /bez węzła/ - węzeł "Szczecin Zdunowo" (z wyłączeniem obwodnicy Kobylanki, Morzyczyna i Zieleniewa)", której realizacja wchodzi również w kolizję z analizowanym obszarem Natura 2000. Jak wskazano w dokumentacji, w ramach realizacji drogi S10 zniszczeniu ulegnie około 0,25 ha siedliska 9160, co stanowi około 0,23 % powierzchni siedliska w ostoi. Oznacza, to iż realizacja obu inwestycji będzie skutkowałą zniszczeniem około 0,26 % powierzchni siedliska w przedmiotowym obszarze Natura 2000, co wg opinii RDOŚ w Szczecinie nie będzie oddziaływaniem istotnie negatywnym oraz nie przyczyni się do nieosiągnięcia wskazanych w PZO celów ochrony, którym jest przywrócenie właściwego stanu ochrony (FV) – lasy z udziałem martwego drewna i starych drzew w ilości umożliwiającej utrzymanie w niepogorszonej formie (U1) oraz zróżnicowaną strukturą przestrzenną drzewostanu o zróżnicowanym reżimie użytkowania oraz osiągnięcie parametrów (powierzchnia siedliska, struktura i funkcje, perspektywy ochrony) pozwalających docelowo na poprawę stanu siedliska (FV), zgodnie z kryteriami oceny ustalonymi w metodykach monitoringu siedlisk przyrodniczych GIOŚ.

Odnosnie nocka dużego należy wskazać, iż podczas badań stwierdzono jedynie pojedyncze i przelotne osobniki tego nietoperza, a ich aktywność nie była wysoka. Zgodnie z obowiązującym planem zadań ochronnych zagrożeniem dla gatunku jest usuwanie martwych i umierających drzew (niedostatek starodrzewów i martwych drzew stojących, ograniczające dostępność schronień dla nietoperzy), remonty budynków oraz penetracja kryjówek zimowych przez ludzi. Podczas badań nie stwierdzono schronień zimowych oraz kolonii rozrodczych. Nie stwierdzono również występowania starych, dziuplastych drzew mogących stanowić schronienia dla nietoperzy. Zgodnie z przedłożoną dokumentacją las w miejscu kolizji stanowi drzewostan z dominacją dębu szypułkowego w wieku około 50 lat. Kolizja z obszarem Natura 2000 dotyczy niewielkiego peryferyjnego obszaru ostoi w związku tym realizacja inwestycji nie spowoduje fragmentacji siedlisk nocka dużego, jedynie ograniczy w nieznacznym stopniu tereny dostępne jako żerowisko, co w ocenie tutejszego organu nie będzie miało negatywnego wpływu na populację tego gatunku. Ponadto mając na uwadze wskazane wyżej działania minimalizujące oddziaływanie w stosunku do wszystkich stwierdzonych gatunków nietoperzy, realizacja i późniejsze funkcjonowanie przedsięwzięcia nie będzie negatywnie oddziaływać na ten gatunek oraz nie wpłynie na nieosiągnięcie wskazanego w PZO celu ochrony, którym jest pogłębienie wiedzy o zasobach, rozmieszczeniu i zagrożeniach oraz ocena stanu ochrony gatunku w obszarze.

Odnosząc się do pozostałych gatunków stanowiących przedmioty ochrony, w oparciu o materiały będące w posiadaniu tutejszego urzędu ustalono, że w promieniu 5 km od terenu inwestycji stwierdzono występowanie następujących gatunków zwierząt: kumak nizinny, żalotka większa, traszka grzebieniasta oraz mopek. Ponadto stwierdzono występowanie siedlisk przyrodniczych tj. 3150 starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne z *Nymphaeion*, *Potamion*, 9110 kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*), 9130 żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*). W planie zadań ochronnych zidentyfikowano zagrożenia i cele działań ochronnych dla ww. przedmiotów ochrony, którymi są:

- dla kumaka nizinnego:
 - zagrożenia: przekształcanie terenów lądowych (w szczególności zabudowa) w pobliżu miejsc rozrodu, zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie, zwalczanie larw komarów (istotne źródło pożywienia dla larw), bariery i pułapki na szlakach migracji (ciągi komunikacyjne, zabudowa, studzienki), drapieżnictwo norki amerykańskiej i szopa pracza, a na terenach zabudowanych także zwierząt domowych i gospodarskich, zarybianie małych zbiorników wodnych, przeżyźnienie wody w zbiorniku powodujące zakwit glonów i zmianę warunków świetlnych, zarastanie zbiorników wodnych roślinnością nadbrzeżną oraz szuwarem powodujące nadmierne zacienienie oraz wypływanie;
 - cele działań ochronnych: pogłębienie wiedzy o zasobach, rozmieszczeniu i zagrożeniach oraz ocena stanu ochrony gatunku w obszarze.
- dla żalotki większej:
 - zagrożenia: hipertrofia wód na skutek dopływu dużego ładunku biogenów, z czym wiąże się spadek przejrzystości wody oraz zmiany w składzie i strukturze roślinności (ubożenie i zanikanie roślinności zanurzonej z jednoczesną dominacją ubogich gatunkowo, gęstych i wysokich szuwarów zarastających strefę przybrzeżną czy w skrajnych przypadkach całe

- zbiorniki), przekształcanie strefy brzegowej zbiorników wodnych (niszczenie roślinności naturalnej), zmiana drobnych zbiorników trwałych w okresowe i całkowite ich wysychanie, osuszanie i odwadnianie przez rowy melioracyjne;
- cele działań ochronnych: pogłębienie wiedzy o zasobach, rozmieszczeniu i zagrożeniach oraz ocena stanu ochrony gatunku w obszarze, utrzymanie naturalnej i półnaturalnej roślinności na brzegach zbiorników i cieków naturalnych.
 - dla traszki grzebieniastej:
 - zagrożenia: wyschnięcie zbiornika/rozlewiska przed zakończeniem pełnego cyklu rozwojowego, przekształcanie terenów lądowych (w szczególności zabudowa) w pobliżu miejsc rozrodu, bariery i pułapki (ciągi komunikacyjne, studzienki, wykopy, zabudowa, grodzenia na podmurówkach i inne konstrukcje powodujące postępującą fragmentację środowiska), zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie, zwalczanie larw komarów (istotne źródło pożywienia dla larw), drapieżnictwo norki amerykańskiej i szopa pracza, a na terenach zabudowanych także zwierząt domowych i gospodarskich, zarybianie małych zbiorników wodnych oraz przeżyźnienie wody w zbiorniku powodujące zakwit glonów i zmianę warunków świetlnych;
 - cele działań ochronnych: pogłębienie wiedzy o zasobach, rozmieszczeniu i zagrożeniach oraz ocena stanu ochrony gatunku w obszarze.
 - dla mopka:
 - zagrożenia: usuwanie martwych i umierających drzew (niedostatek starodrzewów i martwych drzew stojących ograniczające dostępność schronień dla nietoperzy), remonty budynków oraz penetracja kryjówek zimowych przez ludzi;
 - cele działań ochronnych: pogłębienie wiedzy o zasobach, rozmieszczeniu i zagrożeniach oraz ocena stanu ochrony gatunku w obszarze.
 - dla siedliska 3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne z *Nympheion*, *Potamion*:
 - zagrożenia: wszelkie zanieczyszczanie wód (nieuregulowana gospodarka ściekowa w miejscowościach i ośrodkach położonych w pobliżu jezior, w tym nieszczelne zbiorniki na ścieki, wadliwie działające przydomowe oczyszczalnie ścieków, spływ biogenów z pól), nadmierny pobór wód, niszczenie lub przekształcanie roślinności wodnej i brzegowej, połów ryb sieciami ciągnionymi, intensywna zabudowa rekreacyjna brzegów, intensywne użytkowanie wędkarskie z zanęcaniem ryb; wylesienia, zręby zupełne przy brzegach zbiorników, zarybianie obcymi gatunkami ryb; postępujące zamulenie i wyschnięcie, sukcesja naturalna (zarastanie szuwarami i olsami bagiennymi);
 - cele działań ochronnych: przywrócenie właściwego stanu ochrony (FV), w przypadku starorzeczy powiązania hydrologiczne z rzeką niezakłócone budowlami hydrotechnicznymi oraz pogłębienie wiedzy na temat stanu ochrony i zagrożeń ekosystemów wodnych, w szczególności w kontekście pojemności rekreacyjnej.
 - dla siedlisk 9110 kwaśne buczyny oraz 9130 żyzne buczyny:
 - zagrożenia m.in.: brak lub niedostatek martwego drewna w ekosystemie, brak zróżnicowania (martwego drewna grubego, zarówno stojącego jak i leżącego, wywrotów i złomów); lokalnie znaczący udział gatunków niezgodnych ekologicznie w drzewostanie – modrzew, sosna, brzoza brodawkowata; gatunki obce geograficznie i gatunków inwazyjnych; lasy intensywnie wydeptywane, poprzecinane szlakami, rozjeżdżane quadami oraz rowerami górskimi; rębnia gniazdowa, ekspansja roślinności porębowej (trzcinnik pospolity), brak (znikomy udział) luk i halizn (do 15 arów); zmniejszanie powierzchni i udziału oraz izolacja zachowanych płatów starych drzewostanów; zrywka drewna ciężkim sprzętem przy niezamarzniętej glebie, przetrzymywanie pozyskanego drewna na następcznionych miejscach w lesie, w okresie rójki bezkręgowców ksylobiontycznych – gatunków typowych dla siedliska (kozióróg bukowiec, ciotek matowy), a następnie wywóz tego drewna;
 - cele działań ochronnych: przywrócenie właściwego stanu ochrony (FV) – lasy z udziałem martwego drewna i starych drzew w ilości umożliwiającej utrzymanie w nie pogorszonym stanie (U1- bioty ksylobiontycznej oraz innych gatunków typowych, z obecnością gatunków typowych (w tym z domieszką dębów) i zróżnicowaną strukturą przestrzenną drzewostanu o zróżnicowanym reżimie użytkowania, w tym z powierzchniami chronionymi biernie. Celem jest osiągnięcie parametrów (powierzchnia siedliska, struktura i funkcje, perspektywy ochrony) pozwalających docelowo na poprawę stanu siedliska (FV) zgodnie z kryteriami oceny, ustalonymi w metodykach monitoringu siedlisk przyrodniczych GIOŚ.
- Z materiałów zebranych na potrzeby opracowania PZO wynika, że najbliższe stanowiska kumaka nizinnego, traszki grzebieniastej oraz zalotki większej w obszarze Natura 2000 znajdują się

ponad 3,5 km od terenu inwestycyjnego. Z uwagi na znaczącą odległość inwestycji od ww. stanowisk oraz zasięg możliwych oddziaływań należy uznać, iż przedmiotowa inwestycja nie będzie źródłem wyżej wymienionych zagrożeń. Mając powyższe na uwadze oraz wskazane w niniejszym postanowieniu rozwiązania chroniące środowisko przyrodnicze, w ocenie tutejszego organu przedsięwzięcie nie spowoduje negatywnego oddziaływania na ww. gatunki oraz nie utrudni osiągnięcia celów działań ochronnych określonych dla tych gatunków zwierząt.

Odnośnie mopka, pomimo braku stwierdzeń podczas inwentaryzacji, należy wskazać, iż teren przedsięwzięcia stanowi potencjalne miejsce jego występowania. Oddziaływanie przedsięwzięcia w stosunku do tego gatunku nietoperza będzie porównywalne, jak do stwierdzonego podczas inwentaryzacji nocka dużego. Również w tym przypadku, w ocenie tutejszego organu, inwestycja pozostaje bez znaczącego negatywnego wpływu na populację tego gatunku, a tym samym nie wpłynie na osiągnięcie ustalonych celów działań ochronnych.

Odnośnie stwierdzonych w buforze 5 km siedlisk przyrodniczych należy wskazać, iż usytuowane są one w znacznych odległościach od granic terenu inwestycyjnego, tj. ponad 300 m (siedlisko 9130), ponad 1000 m (siedlisko 9110) oraz ponad 3500 m (siedlisko 3150). Powyższe oznacza brak bezpośredniej i pośredniej ingerencji w płaty tych siedlisk, a tym samym brak wpływu na utrzymanie ww. siedlisk przyrodniczych i osiągnięcie ustalonych dla nich celów działań ochronnych.

Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Dolna Odra PLH320037

Dla obszaru obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolna Odra PLH320037 (Zacho. z 2014 r. poz. 1661; zm.: Zacho. z 2015 r. poz. 5419 oraz z 2016 r. poz. 4974.). Zgodnie z SDF przedmiotami ochrony są następujące siedliska przyrodnicze: 2330 wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi (*Corynephorus*, *Agrostis*), 3140 twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łąkami ramienic (*Charactera* spp.), 3150 starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*, 3260 nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranunculion fluitantis*), 3270 zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością *Chenopodion rubri* p.p. i *Bidention* p.p., 4030 suche wrzosowiska (*Calluno-Genistion*, *Pohlio Callunion*, *Calluno-Arctostaphylion*), 6120 ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*), 6210 murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea* i ciepłolubne murawy z *Asplenion septentrionalis* *Festucion pallentis*) 6410 zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*), 6430 ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*), 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), 6440 łąki selernicowe (*Cnidion dubii*), 9110 kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*), 9130 żyzne buczyny (*Dentario glandulosae* *Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*), 9160 grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*), 9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*), 9190 kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*), 91D0 bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi* *Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi* *Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzożowo-sosnowe bagienne lasy borealne, 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe, 91F0 łągowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*), 9110 ciepłolubne dąbrowy (*Quercetalia pubescenti petraeae*). Ponadto, przedmiotami ochrony są również następujące gatunki zwierząt oraz ich siedliska: nocek łydkowłosy, nocek duży, bóbr europejski, wydra, wilk, traszka grzebieniasta, kumak nizinny, kietb białopłetwy, boleń, koza, jelonek rogacz, pachnica dębowa, kozioróg dębosz, zatoczek łamliwy.

Zgodnie z informacją RDOŚ w Szczecinie w granicy obszaru Natura 2000, w promieniu 5 km od terenu inwestycyjnego stwierdzono występowanie następujących gatunków zwierząt będących przedmiotami ochrony przedmiotowego obszaru: boleń, traszka grzebieniasta, bóbr europejski oraz wydra. Ponadto stwierdzono obecność siedlisk przyrodniczych o następujących kodach: 2330, 3150, 6120, 6210, 6430, 6510, 9190 kwaśne dąbrowy, 91E0 oraz 91F0. W planie zadań ochronnych zidentyfikowano zagrożenia i cele działań ochronnych dla ww. przedmiotów ochrony, którymi są:

- dla bolenia:
 - zagrożenia: spadek liczebności populacji wskutek kłusownictwa wędkarskiego, spadek liczebności populacji wskutek: obniżenia poziomu wód gruntowych; presji gatunków obcych, stanowiących konkurencję o pokarm i będących drapieżnikami; zanieczyszczenia wód powierzchniowych;
 - cele działań ochronnych: utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunku.
- dla traszki grzebieniastej:

- zagrożenia: spadek liczebności populacji wskutek: zaniku miejsc odpowiednich do rozrodu, opadania poziomu wód gruntowych i wysychanie małych zbiorników wodnych, drapieżnictwa gatunków obcych (lokalizacja ferm hodowlanych norki amerykańskiej) oraz zanieczyszczenia wód powierzchniowych;
- cele działań ochronnych: utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunku.
- dla bobra europejskiego:
 - zagrożenia: brak;
 - cele działań ochronnych: utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunku.
- dla wydry:
 - zagrożenia: spadek liczebności populacji wskutek obniżenia poziomu wód, zanieczyszczenia wód powierzchniowych oraz nasilenia turystyki;
 - cele działań ochronnych: utrzymanie stanu ochrony gatunku przynajmniej na poziomie U1.
- dla siedliska 2330:
 - zagrożenia: pogorszenie stanu siedliska lub jego zanik poprzez: zalesienia i naturalne zarastanie roślinnością krzewiastą i drzewami, (np.: ekspansja trzcinnika piaskowego, inwazja robinii akacjowej); niszczenie siedliska wskutek niekontrolowanego ruchu pojazdów zmotoryzowanych; działania wpływające negatywnie na siedlisko, wynikające z braku wiedzy właścicieli o siedliskach przyrodniczych występujących na ich gruntach; nadmierne zagęszczenie zwierząt gospodarskich; rozjeżdżanie pojazdami terenowymi; brak strategii walki z gatunkami obcymi;
 - cele działań ochronnych: poprawa stanu ochrony siedliska z U2 na U1 poprzez zachowanie wydm napiaskowych o naturalnej rzeźbie, pokrytych murawami napiaskowymi z utrzymującymi się inicjalnymi płatami roślinności psammofilnej, poprzez ograniczenie zasięgu roślinności zaroślowej i leśnej oraz poprzez wyeliminowanie inwazyjnych gatunków obcych na wydmach.
- dla siedliska 3150:
 - zagrożenia: pogorszenie stanu siedliska lub jego zanik poprzez: zanieczyszczenie wód (eutrofizacja i hipertrofizacja); w przypadku starorzeczy brak kontaktu z wodami rzecznyymi co skutkuje eutrofizacją i gromadzeniem się osadów, zamulaniem, zarastaniem; intensywną gospodarkę rybacką; niszczenie roślinności wodnej i siedlisk ryb, płoszenie zwierząt, wskutek pływania łodziami motorowymi w kanałach Międzyodrza; działania wpływające negatywnie na siedlisko, wynikające z braku wiedzy właścicieli o siedliskach przyrodniczych występujących na ich gruntach; zmniejszenie populacji lub zanik charakterystycznej roślinności wodnej dla siedliska– zmniejszenie populacji i zanik kotewki orzecha wodnego oraz grzybieńczyka wodnego; introdukcję obcych ryb roślinożernych; przekształcanie i niszczenie stref brzegowych, w tym związane z przedsięwzięciami dotyczącymi żeglugi rzecznej oraz zarządzania przeciwpowodziowego;
 - cele działań ochronnych: utrzymanie powierzchni siedliska na dotychczasowym poziomie i nie pogorszonego stanu ochrony siedliska (przynajmniej U1) poprzez utrzymanie zbiorników o nie powiększonym dopływie biogenów ze zlewni, z trwale zachowaną barierą biogeochemiczną wzdłuż brzegów, z naturalnymi i nie zaburzonymi warunkami rozwoju roślinności wodnej i brzegowej, z rodzimą fauną, bez udziału intensywnie żerujących obcych gatunków ryb roślinożernych. W przypadku starorzeczy - poprzez utrzymanie lub odtworzenie powiązań hydrologicznych z rzeką.
- dla siedliska 6120 i 6210:
 - zagrożenia: pogorszenie stanu siedliska lub jego zanik poprzez: brak naturalnych czynników erodujących zbocza, odmładzających siedlisko, przeciwdziałających wzrostowi żyzności i sukcesji; inwazję gatunków obcych i ekspansywnych; brak użytkowania pasterskiego, powodujący ekspansję drzew i krzewów; eutrofizację siedliska, wskutek sąsiedztwa z polami (spływ biogenów); zmiany siedliskowe gleb wskutek zacienienia (sąsiedztwo z lasami); zmiany siedliskowe wskutek zalesienia płatów siedlisk; niszczenie siedliska poprzez niekontrolowany ruch pojazdów; dzikie wysypiska śmieci; działania wpływające negatywnie na siedlisko, wynikające z braku wiedzy właścicieli o siedliskach przyrodniczych występujących na ich gruntach oraz z braku wiedzy o uwarunkowaniach i perspektywach zachowania poszczególnych płatów siedliska; brak strategii konsekwentnej walki z gatunkami ekspansywnymi i obcymi;
 - cele działań ochronnych: utrzymanie stanu ochrony siedliska 6120 na poziomie przynajmniej U1 oraz poprawa stanu ochrony siedliska 6210 z U2 na U1 poprzez utrzymanie areatu muraw

napiaskowych z niepowiększającym się udziałem roślinności zaroślowej i leśnej w kompleksach roślinności światłolubnej, a także poprzez przeciwdziałanie skutkom sukcesji lub zalesień.

- dla siedliska 6430:
 - zagrożenia: pogorszenie stanu siedliska lub jego zanik poprzez: ekspansja gatunków inwazyjnych; niszczenie siedliska poprzez dzikie wysypiska śmieci; zubożenie i zanik roślinności charakterystycznej dla siedliska wskutek prowadzonego wypasu; działania wpływające negatywnie na siedlisko, wynikające z braku wiedzy właścicieli o siedliskach przyrodniczych występujących na ich gruntach; usuwanie drzew i krzewów z brzegów rzeki; ograniczanie strefy aluwialnej przy wąskim międzywalu; sztuczne kształtowanie i zabudowa koryta rzecznego; brak strategii walki z gatunkami obcymi;
 - cele działań ochronnych: utrzymanie powierzchni siedliska przynajmniej na dotychczasowym poziomie. Poprawa stanu ochrony siedliska w zakresie oceny wskaźnika „obce gatunki inwazyjne” z U2 na U1 poprzez ograniczanie liczebności i zasięgu obcych gatunków inwazyjnych (rdestowców, niecierpków, słonecznika bulwiastego, klonu jesionolistnego).
- dla siedliska 6510:
 - zagrożenia: pogorszenie stanu siedliska lub jego zanik poprzez: zubożenie i zanik roślinności charakterystycznej siedliska wskutek intensywnego użytkowania (nawożenie, podsiewanie, ubijanie gleby, niskie i wielokrotne koszenie, intensywny wypas); pozostawianie skoszonej biomasy siana prowadzące do użytkowania łąk (koszenie tylko dla dopłat), powodujące degradację siedliska i w konsekwencji ekspansję gatunków nitrofilnych; zubożenie i zanik roślinności charakterystycznej siedliska wskutek wypasania siedlisk wrażliwych na wypas; działania wpływające negatywnie na siedlisko, wynikające z braku wiedzy właścicieli o siedliskach przyrodniczych występujących na ich gruntach; zaniechanie koszenia powodujące zarastanie siedliska półnaturalnego krzewami i drzewami; zmiana sposobu użytkowania gruntu (zamiana trwałych użytków zielonych na grunty orne, zalesianie, zabudowywanie);
 - cele działań ochronnych: utrzymanie powierzchni siedliska przynajmniej na dotychczasowym poziomie i poprawa stanu ochrony z U2 na U1 poprzez ograniczenie ekspansji drzew i krzewów oraz objęcie ekstensywnym użytkowaniem kośnym, pastwiskowym lub kośno-pastwiskowym jego poszczególnych płatów.
- dla siedliska 9190:
 - zagrożenia: pogorszenie stanu siedliska lub jego zanik poprzez: zubożenie i zanik roślinności charakterystycznej siedliska wskutek fagetyzacji i pinetyzacji drzewostanów; zubożenie i zanik roślinności charakterystycznej siedliska wskutek rozprzestrzeniania się gatunków ekspansyjnych i inwazyjnych (dąb czerwony, robinia akacjowa, czeremcha amerykańska); niski udział odnowień naturalnych; małą ilość martwego drewna;
 - cele działań ochronnych: utrzymanie arealu i stanu ochrony siedliska przynajmniej na dotychczasowym poziomie (U1) poprzez minimalizowanie zagrożeń, które wpływają na niskie oceny wskaźników w zakresie parametru „struktura i funkcja”; utrzymanie niepomniejszych zasobów starych drzew i utrzymanie lub odtworzenie struktury wiekowej starodrzewi gwarantujących zachowanie udziału starych dębów w lasach.
- dla siedliska 91E0:
 - zagrożenia: pogorszenie stanu siedliska lub jego zanik poprzez: inwazyjne neofity, wkraczające na naturalne siedliska lasów łęgowych, zwłaszcza wierzbowych – byliny i klon jesionolistny; zmiany stosunków wodnych (zarówno odwodnienie jak i zabagnienie – powodujące stagnowanie wód w dolinach); zubożenie roślinności charakterystycznej siedliska wskutek upraszczania składu gatunkowego łęgów olszowo-jesionowych (promowanie samej olszy, zamieranie jesionów); zręby zupełne w łęgach, problematyczne zwłaszcza w wąskich pasmach i izolowanych płatach, przerywające ciągłość tego typu siedlisk; zubożenie i zanik roślinności charakterystycznej siedliska wskutek wypasu bydła w płatach siedliska powstałych w wyniku sukcesji na aluwialnych nadbrzeżnych; niski udział odnowień naturalnych; ubogi skład gatunkowy drzewostanów; niedostatek powierzchni referencyjnych dla poszczególnych siedlisk; lokalizowanie plantacji topolowych na siedliskach łęgowych; małą ilość martwego drewna w obrębie lasów gospodarczych; działania wpływające negatywnie na siedlisko, wynikające z braku wiedzy użytkowników o siedliskach występujących na ich gruntach (poza gruntami Lasów Państwowych); działania wpływające negatywnie na siedlisko, wynikające z regulacji rzek: skracanie koryt,

przebudowa i zabudowa sztuczna brzegów, upraszczanie morfologii koryta, budowa wąskich międzywale;

- cele działań ochronnych: utrzymanie areálu siedliska przynajmniej na dotychczasowym poziomie. poprawa stanu ochrony siedliska w zakresie wskaźników: „gatunki obce geograficznie” i „martwe drewno wielkowymiarowe” (z U2 na U1). Utrzymanie dotychczasowego reżimu wodnego, zwłaszcza w zakresie występowania okresowych zalewów.
- dla siedliska 91F0:
 - zagrożenia: pogorszenie stanu siedliska lub jego zanik poprzez: rozprzestrzenianie się gatunków ekspansywnych i inwazyjnych, w tym: inwazyjnych neofitów np. nawłóć późna, rdestowiec sachaliński i ostrokończysty, niecierpek gruczołowaty i przyławkowy, wkraczające na naturalne siedliska lasów wierzbowych; zmiany stosunków wodnych (zarówno odwodnienie jak i zabagnienie - uwaga na działania podejmowane tłumaczone powiększaniem retencji); zręby zupełne w łęgach przerywające ciągłość tego typu siedlisk, wymagające sztucznych odnowień, zwykle wiążą się ze znacznym przekształceniem siedliska; niedostatek powierzchni referencyjnych dla poszczególnych siedlisk; niski udział odnowień naturalnych; ubogi skład gatunkowy drzewostanów; działania wpływające negatywnie na siedlisko, wynikające z braku wiedzy użytkowników o siedliskach występujących na ich gruntach; działania wpływające negatywnie na siedlisko, wynikające z regulacji rzek: skracanie koryt, przebudowa i zabudowa sztuczna brzegów, upraszczanie morfologii koryta, budowa wąskich międzywale;
 - cele działań ochronnych: utrzymanie areálu i stanu ochrony siedliska przynajmniej na dotychczasowym poziomie (U1) poprzez minimalizowanie zagrożeń, które wpływają na niskie oceny wskaźników w zakresie parametru „struktura i funkcja”. Utrzymanie dotychczasowego reżimu wodnego, zwłaszcza w zakresie występowania okresowych zalewów.

Odnosnie ww. przedmiotów ochrony obszaru, w bezpośrednim sąsiedztwie występują jedynie płaty siedliska 91E0. Pozostałe siedliska oraz miejsca występowania zwierząt znajdują się w odległości co najmniej 200 m od terenu inwestycyjnego. W tym miejscu należy podkreślić, iż pomimo realizacji prac w granicach ostoi, prace będą dotyczyć wyłącznie oświetlenia i będą prowadzone w granicach istniejącej autostrady A6, a więc na terenie już przekształconym antropogenicznie. W związku z powyższym podczas prowadzenia prac nie dojdzie do bezpośredniej ingerencji w stanowiska przedmiotów ochrony przedmiotowego obszaru Natura. Mając powyższe na uwadze, stwierdza się, iż realizacja inwestycji i jej późniejsze funkcjonowanie nie zagrazi wartościom przyrodniczym stanowiącym przedmioty ochrony we wspomnianym obszarze Natura 2000, jak również nie utrudni lub nie spowoduje nieosiągnięcia celów działań ochronnych określonych dla poszczególnych przedmiotów ochrony.

Obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Dolnej Odry PLB320003

Obszar ten powołany został Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133 z późn. zm.). Dla przedmiotowego obszaru zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30 kwietnia 2014 r. (Zacho. z 2014 r. poz. 1934; zm.: Zach. z 2017 r. poz. 2183), ustanowiono plan zadań ochronnych (PZO). Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych przedmiotami ochrony są następujące gatunki ptaków, które powinny być chronione poprzez ochronę ich siedlisk: krzyżówka, głowienka, czernica, nurogęś, łyska, kormoran, rożeniec, ogorzałka, ohar, cyraneczka, gągoł, puchacz, uszatka błotna, zimorodek, podróżniczek, brzęczka, wodniczka, wąsatka, łąbiedź niemy, gęś zbożowa, gęś białoczelna, gęgawa, świstun, krakwa, bąk, czapla biała, bocian czarny, łąbiedź krzykliwy, bielaczek, trzmielojad, kania czarna, kania ruda, bielik, błotniak stawowy, błotniak łąkowy, rybotów, sokół wędrowny, kropiatka, zielonka, derkacz, żuraw, ostrygojad, czajka, batalion, brodziec leśny, mewa czarnogłowa, mewa mała, rybitwa rzeczna, rybitwa białoczelna, rybitwa czarna.

Zgodnie z informacją RDOŚ w Szczecinie w granicy obszaru Natura 2000, w promieniu 5 km od terenu inwestycyjnego stwierdzono występowanie następujących gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony przedmiotowego obszaru: bąk, żuraw, gągoł, podróżniczek, błotniak stawowy, kania ruda, kania czarna, zielonka, derkacz, rybitwa czarna, krakwa, bielaczek, czapla biała, bielik, kropiatka. W planie zadań ochronnych zidentyfikowano zagrożenia i cele działań ochronnych dla ww. przedmiotów ochrony, którymi są:

- dla bąka i czapli białej:
 - zagrożenia: spadek liczebności populacji lub jej zanik poprzez: zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek drapieżnictwa naziemnych gatunków obcych i inwazyjnych np.: norki

amerykańskiej, szopa pracza, jenota; płoszenie i zwiększenie śmiertelności ptaków podczas polowań na gatunki łowne w pobliżu miejsc rozrodu bąków; zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek płoszenia i utraty lęgów związanych z ruchem łodzi motorowych w pobliżu miejsc rozrodu gatunku; zmianę reżimu hydrologicznego rzeki oraz innych ekosystemów wodnych i wynikających z tego zmian warunków siedliskowych;

- cele działań ochronnych: utrzymanie liczebności populacji lęgowej bąka w obszarze Natura 2000 na poziomie przynajmniej 39 odżywiających się samców. Poprawa oceny parametru „stan siedliska” (z U1 na FV) oraz utrzymanie parametru „perspektywy ochrony” na poziomie FV. Dla czapli - utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunku.
- dla gągoła;
 - zagrożenia: nieznane;
 - cele działań ochronnych: rozpoznanie wielkości populacji oraz zagrożeń, ocena stanu ochrony gatunku.
- dla zielonki i kropiatki:
 - zagrożenia: spadek liczebności populacji lub jej zanik poprzez zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek drapieżnictwa naziemnych gatunków obcych i inwazyjnych np.: norki amerykańskim, jenota i szopa pracza; zmianę reżimu hydrologicznego rzeki oraz innych ekosystemów wodnych i wynikające z niej pogorszenie warunków siedliskowych; zanik odpowiednich biotopów stanowiących siedliska żerowania i gniazdowania wskutek osuszania łąk i oczek śródpolnych;
 - cele działań ochronnych: uzupełnienie stanu wiedzy o wielkości populacji gatunku w obszarze Natura 2000. Utrzymanie ocen parametrów „stan siedliska” i „perspektywy ochrony” na poziomie FV.
- dla krakwy:
 - zagrożenia: spadek liczebności populacji lub jej zanik poprzez: płoszenie i zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek polowań na gatunki łowne w pobliżu miejsc rozrodu i miejsc koncentracji krakwy; zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek drapieżnictwa naziemnych gatunków obcych i inwazyjnych np.: norki amerykańskiej, szopa pracza i jenota; zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek kolizji z elektrowniami wiatrowymi i napowietrznymi liniami energetycznymi; zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek płoszenia i utraty lęgów, związanych z ruchem łodzi motorowych w miejscach koncentracji gatunku; zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek kłusownictwa rybackiego; zmniejszanie się areatu lub utratę siedlisk żerowania i lęgów wskutek degradacji siedliska wykorzystywanego podczas przelotów - zalewane łąki na Międzyodrze - poprzez sukcesję wtórną łoża i trzciny, a także przekształcanie gruntów rolnych na inne cele; zmiana reżimu hydrologicznego rzeki oraz innych ekosystemów wodnych i wynikające z tego pogorszenie warunków siedliskowych;
 - cele działań ochronnych: poprawa ocen parametrów „stan populacji” i „stan siedliska” (z U1 na FV) oraz utrzymanie oceny parametru „perspektywy ochrony” na poziomie FV.
- dla bielaczka:
 - zagrożenia: spadek liczebności populacji lub jej zanik poprzez: płoszenie i zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek polowań na gatunki łowne w miejscach koncentracji bielaczek; zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek kolizji z elektrowniami wiatrowymi i napowietrznymi liniami energetycznymi; zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek kłusownictwa rybackiego; zwiększenie śmiertelności wskutek przyłowu w sieci rybackie – głównie jezioro Dąbie; zmianę reżimu hydrologicznego rzeki oraz innych ekosystemów wodnych i wynikające z tego pogorszenie warunków siedliskowych;
 - cele działań ochronnych: utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunku.
- dla podróżniczka:
 - zagrożenia: spadek liczebności populacji lub jej zanik poprzez: zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek drapieżnictwa naziemnych gatunków obcych i inwazyjnych np.: norki amerykańskiej, szopa pracza i jenota; zmniejszanie się areatu lub utratę siedlisk żerowania i lęgów wskutek zmian siedliskowych w dolinie Odry; zmniejszanie się areatu lub utratę siedlisk wskutek likwidacji łożowisk nadrzecznych;
 - cele działań ochronnych: poprawa ocen parametrów „stan populacji”, „stan siedliska” i „perspektywy ochrony” (z U1 na FV).
- dla rybitwy czarnej:
 - zagrożenia: spadek liczebności populacji lub jej zanik poprzez: zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek drapieżnictwa naziemnych gatunków obcych i inwazyjnych np.: norki

- amerykańskiej, szopa pracza i jenota; zmniejszenie się areálu lub utratę siedlisk żerowania i lęgów wskutek zmian siedliskowych, np. zmniejszenia przejrzystości wody i prac hydrotechnicznych; zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek płoszenia i utraty lęgów, związanych z ruchem łodzi motorowych w siedliskach lęgowych; zmianę reżimu hydrologicznego rzeki oraz innych ekosystemów wodnych i wynikające z tego pogorszenie warunków siedliskowych;
- cele działań ochronnych: Poprawa ocen parametrów „stan populacji” i „perspektywy ochrony” (z U2 na U1) oraz oceny parametru „stan siedliska” (z U1 na FV).
 - dla żurawia:
 - zagrożenia: spadek liczebności populacji lub jej zanik poprzez: zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek kolizji z elektrowniami wiatrowymi i napowietrznymi liniami energetycznymi; płoszenie i zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek polowań na gatunki łowne w pobliżu miejsc rozrodu i miejsc koncentracji żurawi; zmniejszanie się areálu lub utratę siedlisk żerowania i lęgów wskutek spadku poziomu wód w obrębie podmokłych obszarów leśnych i łąkowych;
 - cele działań ochronnych: utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunku i liczebności jego populacji lęgowej na poziomie przynajmniej 120 par.
 - dla błotniaka stawowego:
 - zagrożenia: spadek liczebności populacji lub jej zanik poprzez: zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek kolizji z elektrowniami wiatrowymi; zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek drapieżnictwa naziemnych gatunków obcych i inwazyjnych np.: norki amerykańskiej w miejscach rozrodu; płoszenie i zwiększenie śmiertelności ptaków związane z polowaniami na gatunki łowne w pobliżu miejsc rozrodu i żerowania błotniaków; zmniejszenie się areálu lub utratę siedlisk lęgowych wskutek wykaszania zawodnionych trzcinowisk; zmniejszanie areálu lub utratę siedlisk żerowania wskutek zmiany przeznaczenia trwałych użytków zielonych w inne grunty (orne, zabudowane, zalesione);
 - cele działań ochronnych: utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunku i jego liczebności na poziomie nie mniejszym niż 65 par.
 - dla kani rudej i kani czarnej:
 - zagrożenia: spadek liczebności populacji lub jej zanik poprzez: zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek kolizji z elektrowniami wiatrowymi i napowietrznymi liniami energetycznymi; płoszenie i niepokojenie ptaków wskutek niekontrolowanego ruchu kołowych pojazdów zmotoryzowanych (nielegalny motocross, quady) oraz łodzi motorowych. zmniejszanie się areálu lub utratę siedlisk żerowania wskutek zaniku zabagnień i zadrzewień w krajobrazie rolniczym; ograniczanie możliwości gniazdowania wskutek zmniejszania się liczby starych drzew; zmniejszanie się areálu lub utratę siedlisk żerowania wskutek zmiany przeznaczenia trwałych użytków zielonych w inne grunty (np. orne, zabudowane, zalesione).
 - cele działań ochronnych: utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunku jego liczebności na poziomie nie mniejszym niż: 25 par (kania ruda), 19 par (kania czarna);
 - dla derkacza:
 - zagrożenia: spadek liczebności populacji lub jej zanik poprzez: zmniejszanie się areálu lub utratę siedlisk lęgów wskutek intensyfikacji wypasu zwierząt; utratę lęgów wskutek wczesnego wykaszania łąk; zanik odpowiednich biotopów stanowiących siedliska lęgowe wskutek sukcesji wtórnej (głównie trzcina i wierzba); zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek drapieżnictwa naziemnych gatunków obcych i inwazyjnych np.: norki amerykańskiej, jenota i szopa pracza; zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek drapieżnictwa naziemnych gatunków rodzimych – lis; zmniejszanie się areálu lub utratę siedlisk żerowania i lęgów wskutek zmniejszania powierzchni trwałych użytków zielonych (np. zalesianie, zamiana w grunty orne, zabudowa);
 - cele działań ochronnych: utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunku i liczebności jego populacji lęgowej na poziomie przynajmniej 366 odżywiających się samców.
 - dla bielika:
 - zagrożenia: spadek liczebności populacji lub jej zanik poprzez: zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek kolizji z elektrowniami wiatrowymi i napowietrznymi liniami energetycznymi; płoszenie i niepokojenie ptaków wskutek niekontrolowanego ruchu kołowych pojazdów zmotoryzowanych (nielegalny motocross, quady), oraz łodzi motorowych; zmniejszanie się areálu lub utratę siedlisk żerowania wskutek zaniku zabagnień i zadrzewień w krajobrazie rolniczym; ograniczanie skuteczności zdobywania pożywienia wskutek zabudowy terenów położonych w pobliżu wód (płoszenie polujących ptaków i płoszenie potencjalnych ofiar

- ptaków); ograniczanie możliwości gniazdowania wskutek zmniejszania się liczby starych drzew; utrudnienia w zdobywaniu pożywienia wskutek wycinania starych, martwych i obumierających drzew wykorzystywanych przez bieliki jako czatownie;
- cele działań ochronnych: utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunku i liczebności jego populacji lęgowej na poziomie nie mniejszym niż 19 par.

Siedliska ww. gatunków stwierdzono w bezpośrednim sąsiedztwie terenu inwestycyjnego. W tym miejscu należy podkreślić, iż pomimo realizacji prac w granicach ostoji, prace będą dotyczyć wyłącznie oświetlenia i będą prowadzone w granicach istniejącej autostrady A6, a więc na terenie już przekształconym antropogenicznie. W związku z powyższym podczas prowadzenia prac nie dojdzie do bezpośredniej ingerencji w stanowiska przedmiotów ochrony przedmiotowego obszaru Natura – brak ingerencji w siedliska lęgowe oraz żerowiskowe. Mając powyższe na uwadze, stwierdza się, iż realizacja inwestycji i jej późniejsze funkcjonowanie nie zagrazi wartościom przyrodniczym stanowiącym przedmioty ochrony we wspomnianym obszarze Natura 2000, jak również nie utrudni lub nie spowoduje nieosiągnięcia celów działań ochronnych określonych dla poszczególnych przedmiotów ochrony.

Szczeciński Park Krajobrazowy „Puszcza Bukowa”

Dla parku obowiązują zapisy Rozporządzenia Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 25 maja 2005 r. w sprawie Szczecińskiego Parku Krajobrazowego "Puszcza Bukowa" (Dz. Urz. Woj. Zach. Dz. Urz. z 2005 r. Nr 45, poz. 1052). Przedmiotowa inwestycja jest inwestycją celu publicznego, co oznacza iż obowiązujące na terenie parku zakazy jej nie dotyczą. Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r., poz. 916), otulina stanowi strefę ochronną graniczącą z formą ochrony przyrody, wyznaczoną indywidualnie dla formy ochrony przyrody w celu zabezpieczenia przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka. Dla parku Rozporządzeniem nr 113/2006 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 22 sierpnia 2006 r. został ustanowiony plan ochrony. Jednym z celów ochrony obszaru jest ochrona bioróżnorodności (dążenie do zachowania lub odtworzenia możliwie dużej różnorodności charakterystycznego dla Parku świata roślinnego, grzybów i zwierząt, zakodowanej w postaci informacji genetycznej gatunków rzadkich i pospolitych wraz z ochroną różnorodności populacji poszczególnych gatunków), a w szczególności ochrona i rozbudowa korytarzy ekologicznych, mających kluczowe znaczenie dla wymiany genowej i zachowania powiązań ekologicznych w Parku i otulinie. Zgodnie z zapisami wspomnianego planu ochrony (Dział V, § 48, ust. 5) na obszarach pełniących funkcje korytarzy ekologicznych w otulinie parku przy realizacji inwestycji drogowych szczególnie w tych miejscach należy realizować urządzenia umożliwiające przemieszczanie się zwierzyń. Uwarunkowania te znalazły odzwierciedlenie w założeniach projektowych omawianego przedsięwzięcia, gdzie przewidziano realizację przejść dla zwierząt w dostosowaniu do zidentyfikowanych, lokalnych uwarunkowań środowiskowych. Mając powyższe na uwadze realizacja przedsięwzięcia i jej późniejsze funkcjonowanie, w ocenie tutejszego organu nie będzie negatywnie oddziaływać na cele ochrony parku krajobrazowego.

Specjalny obszar ochrony siedlisk Ostoja Wełtyńska PLH320069

Obszar ten został powołany Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 października 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Wełtyńska (PLH320069) (Dz. U. poz. 2113), bezpośrednio sąsiaduje z terenem inwestycyjnym. Zgodnie z powyższym aktem prawnym przedmiotami ochrony są następujące siedliska przyrodnicze: 3140 - twarowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łakami ramienic (*Characteria spp.*); 3150 - starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*; 6410 zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*); 7230 - górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk; 9190 kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*) oraz 91E0 - łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe oraz kumak nizinny i jego siedliska. Z danych będących w posiadaniu tutejszego urzędu wynika, iż z ww. siedlisk najbliższemu terenowi inwestycyjnemu, tj. około 140 m od terenu inwestycyjnego, znajduje się siedlisko 9190 kwaśne dąbrowy. Zagrożeniem dla siedliska jest usuwanie martwych i umierających drzew oraz zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska. Realizacja inwestycji nie będzie skutkowała wystąpieniem powyższych zagrożeń. Pozostałe siedliska przyrodnicze położone są w odległości ponad 600 m. Najbliższe miejsce realizacji drogi krajowej siedliska herpetofauny usytuowane są w odległości około 2,4 km. Zagrożeniem dla kumaka jest zanik miejsc odpowiednich do rozrodu (osuszanie mokradeł, likwidacja starorzeczy i regulacja rzek, sypanie wałów ograniczających okresowe wylewy czy zasypywanie małych przydomowych zasadzek).

Szczególnie groźna jest fragmentacja krajobrazu i powstawanie barier utrudniających lub uniemożliwiających dyspersję osobników i kolonizowanie nowo powstających zbiorników.

W związku z realizacją przedsięwzięcia nie dojdzie do bezpośredniej ingerencji w ww. siedliska przyrodnicze oraz siedliska kumaka nizinnego, a z uwagi na wskazaną odległość dzielącą inwestycję od lokalizacji przedmiotów ochrony, nie nastąpi pogorszenie warunków ich występowania. W związku z powyższym realizacja inwestycji nie spowoduje zmian w strukturze przyrodniczej obszaru Natura 2000 oraz nie spowoduje izolacji przestrzennej pomiędzy poszczególnymi osobnikami gatunków stanowiących przedmioty ochrony w przedmiotowym obszarze.

Obszar specjalnej ochrony ptaków Jeziora Wełtyńskie PLB320018

Obszar ten został powołany Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133 z późn. zm.). Usytuowany jest około 1500 m od terenu przewidzianego pod zagospodarowanie w ramach przedmiotowej inwestycji. Dla obszaru obowiązują warunki określone Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Wełtyńskie PLB320018 (Zacho. z 2014 r. poz. 1921; zm.: Zach. z 2017 r. poz. 4339). Zgodnie z SDF przedmiotami ochrony obszaru są następujące gatunki ptaków i ich siedliska: rybitwa czarna, gęś zbożowa, gęś białoczelna, gęgawa, łabędź krzykliwy. Z materiałów do planu zadań ochronnych wynika, iż najbliższe siedliska ww. gatunków ptaków stwierdzono w odległości około 3 km od terenu inwestycyjnego. W planie zadań ochronnych zidentyfikowano zagrożenia i cele działań ochronnych dla ww. przedmiotów ochrony, którymi są:

- dla rybitwy czarnej:
 - zagrożenia: presja inwestycyjna związana z rekreacyjnym wykorzystaniem walorów jeziora Wełtyń i rozbudowa istniejącej infrastruktury, przyczyniająca się do obniżania atrakcyjności siedlisk lęgowych i żerowiskowych gatunku; wysoki poziom presji na siedliska gatunku na jeziorze Wełtyń ze strony szeroko pojętej turystyki i rekreacji w tym sportów i rozrywek wodnych; zanieczyszczenia biogenami pochodzącymi z obszarów koncentracji infrastruktury rekreacyjnej oraz rekreacyjnego wykorzystania wód. Spadek przejrzystości wody powodowany eutrofizacją obniża jakość żerowiskową siedliska; oddziaływanie wieloaspektowe drogi S3, w tym hałas obniżający atrakcyjność siedlisk lęgowych; ingerencja osób zainteresowanych szeroko pojętą eksploatacją zasobów niekorzystnie wpływa na liczebność populacji; presja wędkarska, kłusownicza, penetracja siedlisk w okresie lęgowym powodują niepokoje i płoszenie ptaków; Obniżenie sukcesu lęgowego spowodowane drapieżnictwem między innymi norki amerykańskiej, lisa, jenota (penetracja gniazd);
 - cele działań ochronnych: Utrzymanie liczebności populacji lęgowej gatunku na poziomie minimum 5 par, a docelowo także zwiększenie liczebności poprzez zwiększenie liczby optymalnych miejsc lęgowych dla gatunku. Poprawa oceny stanu siedliska z U1 na FV;
- dla gęsi (zbożowa, białoczelna, gęgawa) oraz łabędzia krzykliwego:
 - zwiększona śmiertelność/urazy ptaków podczas przelotów spowodowana kolizjami z napowietrznymi liniami elektrycznymi i telekomunikacyjnymi; ograniczenie powierzchni dostępnej w trakcie migracji (żerowiska, miejsca odpoczynku) poprzez likwidację terenów otwartych spowodowane ich zalesianiem lub zabudową; zakłócenia odpoczynku i żerowania migrujących ptaków spowodowane drapieżnictwem między innymi norki amerykańskiej, lisa, jenota; zwiększona śmiertelność/urazy ptaków podczas przelotów spowodowana kolizjami z turbinami na farmach wiatrowych;
 - cele działań ochronnych: utrzymanie właściwego stanu siedlisk żerowiskowych i odpoczynkowych gatunku (łąk, pastwisk, pól uprawnych i akwenów); utrzymanie drożności tras migracji przynajmniej na dotychczasowym poziomie; poprawa oceny parametru "perspektywy ochrony" z U2 na U1, poprzez ograniczenie czynników mogących wpływać na zmniejszenie liczebności populacji gatunku (w drodze np. ograniczenia możliwości budowy nowych napowietrznych linii elektroenergetycznych i farm wiatrowych, redukcji liczebności obcych gatunków drapieżnych i ograniczenia polowań na gęsi w granicach dedykowanego im obszaru specjalnej ochrony ptaków).

W związku z realizacją przedsięwzięcia nie dojdzie do bezpośredniej ingerencji w siedliska ww. gatunków, usytuowanych w granicy obszaru Natura 2000, a z uwagi na wskazaną odległość dzielącą inwestycję od przedmiotów ochrony, nie nastąpi pogorszenie warunków ich występowania. W związku z powyższym realizacja inwestycji nie spowoduje zmian w strukturze przyrodniczej obszaru Natura 2000 oraz nie spowoduje izolacji przestrzennej pomiędzy poszczególnymi osobnikami gatunków stanowiących przedmioty ochrony w przedmiotowym obszarze.

Specjalny obszar ochrony siedlisk Dolina Tywy PLH320050

Obszar ten powołany został Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 października 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolina Tywy (PLH320050) (Dz. U. poz. 2272). Usytuowany jest około 3 km od granic obszaru. Zgodnie z powyższym aktem prawnym przedmiotami ochrony obszaru są następujące siedliska przyrodnicze: 3140 twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łakami ramienic (*Characteria spp.*); 3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*; 3260 nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranunculion fluitantis*); 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea*); 7210 torfowiska nakredowe (*Cladietum marisci*, *Caricetum buxbaumii*, *Schoenetum nigricantis*); 9130 żyzne buczyny (*Dentario glandulosae Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*); 9160 grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*); 9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*); 9190 kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*); 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe; 91F0 łągowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*) oraz gatunek ryby – koza. Jako zagrożenia SDF wymienia: wydobywanie piasku i żwiru, usuwanie martwych i umierających drzew, eutrofizację, wędkarstwo, zanieczyszczenie gleby i odpady stałe (z wyłączeniem zrzutów), akwakulturę morską i słodkowodną, modyfikowanie funkcjonowania wód, erozja, wyschnięcie, susze i zmniejszenie opadów, zarzucenie pasterstwa, brak wypasu, wydeptywanie, nadmierne użytkowanie oraz problematyczne gatunki rodzime.

Zgodnie z informacją RDOŚ w Szczecinie wynika, iż w promieniu 5 km od granic terenu inwestycyjnego, w granicach ostoi stwierdzono występowanie następujących przedmiotów ochrony: 3260 nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranunculion fluitantis*); 9130 żyzne buczyny (*Dentario glandulosae Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*); 9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*); 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe. W omawianym przypadku, m.in. z uwagi na odległość od granic analizowanego obszaru Natura 2000 nie nastąpią oddziaływania o charakterze znacząco negatywnym na jego przedmioty ochrony. Inwestycja pozostaje bez wpływu na utrzymanie powierzchni oraz stanu ww. siedlisk przyrodniczych.

Uwzględniając powyższe, w ocenie RDOŚ w Szczecinie, realizacja inwestycji i jej późniejsze funkcjonowanie, przy uwzględnieniu wskazanych w niniejszym postanowieniu rozwiązań chroniących środowisko, nie zagrazi wartościom przyrodniczym stanowiącym cele ochrony ww. obszarów Natura 2000, a tym samym nie naruszy spójności i integralności tych obszarów, również w ujęciu skumulowanym z istniejącymi i projektowanymi w sąsiedztwie inwestycjami drogowymi.

Przedmiotowa inwestycja przecina obszar korytarzy ekologicznych o znaczeniu krajowym. Północna część inwestycji pozostaje w zasięgu korytarza ekologicznego „Puszcza Bukowa” KPn-30, a środkowa i południowa część inwestycji przebiega przez teren korytarza ekologicznego „Puszcza Gorzowska – Puszcza Bukowa” KPn-29A. Zgodnie z definicją wskazaną w ustawie o ochronie przyrody, korytarz ekologiczny to obszar umożliwiający migrację roślin, zwierząt lub grzybów, w związku z tym nastąpiła konieczność zapewnienia swobodnej migracji zwierząt pomiędzy ekosystemami w rejonie inwestycji, tym bardziej, że planowane przedsięwzięcie będzie realizowane w nowym śladzie, co może wpłynąć na powstanie nowej bariery antropogenicznej. Zespół projektowanych przejść dla zwierząt zapewni utrzymanie drożności szlaków migracji. Ponadto, w celu określenia skuteczności i funkcjonalności zastosowanych działań minimalizujących oddziaływania na faunę, przez okres 5 lat od momentu oddania drogi do eksploatacji inwestor obowiązany jest prowadzić monitoring i ocenę skuteczności zastosowanych metod i środków ochrony dziko żyjącej fauny oraz ocenę skuteczności wykonanych przejść dla zwierząt, w zakresie i zgodnie z metodyką zatwierdzoną przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, natomiast harmonogram tego monitoringu należy przedłożyć przed przystąpieniem do eksploatacji inwestycji wspomnianemu organowi.

Na etapie realizacji przedsięwzięcia, w miejscach prowadzenia robót budowlanych może dojść do krótkotrwałego pogorszenia walorów krajobrazowych na skutek obecności maszyn budowlanych, środków transportu, składowania materiałów wykorzystywanych w trakcie budowy, rozkopania warstwy gleby, usunięcia roślinności, jednakże będą one czasowe i po zakończeniu budowy ustąpią. Droga będzie nowym elementem krajobrazu, jednak nie będzie dominantą wysokościową. W miejscach występowania ekranów akustycznych pochłaniających należy posadzić rośliny pnące, co umożliwi lepsze wkomponowanie ekranów w otaczający krajobraz. Celem minimalizacji oddziaływania na krajobraz zaleca się również, aby ekrany akustyczne miały odcienie

zieleni, szarości lub brązu. W związku z powyższym, w ocenie tutejszego organu, planowane przedsięwzięcie nie będzie istotnie znacząco negatywnie oddziaływać na krajobraz.

Przedmiotowa inwestycja nie koliduje z obiektami zabytkowymi ujętymi w wojewódzkim rejestrze zabytków lub wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków. W rejonie inwestycji zlokalizowane są stanowiska archeologiczne. W celu ochrony archeologicznego dziedzictwa kulturowego przed rozpoczęciem realizacji inwestycji Inwestor przeprowadzi badania archeologiczne.

Nie przewiduje się likwidacji planowanej inwestycji, jednak gdyby do tego doszło, oddziaływanie na etapie ewentualnej likwidacji przedsięwzięcia będzie wiązało się z prowadzeniem prac rozbiórkowych, w związku z czym należy spodziewać się powstania oddziaływań takich, jak na etapie realizacji przedsięwzięcia.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. poz. 138), przedsięwzięcie nie zalicza się do zakładów o ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Przedmiotowa inwestycja, w ocenie tutejszego organu, nie wpłynie znacząco negatywnie na klimat i jego zmiany, zarówno na etapie realizacji, jak i eksploatacji przedmiotowej inwestycji. Z uwagi na rodzaj i skalę planowanych prac budowlanych, oddziaływanie inwestycji na klimat w okresie jej realizacji, będzie miało charakter całkowicie odwracalny, w szczególności nie spowoduje zmian temperatury, opadów, prędkości wiatrów, czy nasilenia intensywności burz. Ponadto inwestor przewiduje zastosowanie materiałów powszechnie stosowanych w budownictwie drogowym, w związku z czym przedmiotowe przedsięwzięcie charakteryzować się będzie wysokim poziomem odporności na zmiany klimatu.

Analizując przedłożone dokumenty nie stwierdzono możliwości wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko. Wynika to przede wszystkim z charakteru przedsięwzięcia oraz odległości (około 4,5 km) od granic Rzeczypospolitej Polskiej.

Zgodnie z zapisami raportu, wybrano wariant najkorzystniejszy dla środowiska. Planowane do wykorzystania materiały, jak również przyjęta technologia są bezpieczne dla środowiska naturalnego i przy prawidłowym przebiegu realizacji inwestycji nie wpłynie negatywnie na poszczególne komponenty środowiska i nie będzie oddziaływać negatywnie na tereny zlokalizowane w sąsiedztwie inwestycji. Nie przewiduje się również wystąpienia katastrofy naturalnej i budowlanej, zarówno na etapie realizacji jak i funkcjonowania planowanego przedsięwzięcia.

Odnosząc się do zagadnień związanych ze środowiskiem gruntowo-wodnym należy wskazać, że teren objęty wnioskiem znajduje się w zlewni jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) kod: RW60001619389 - Omulna, RW6000211971 - Odra od Odry Zachodniej do Parnicy.

kod: RW60001619389 - Omulna. Przedmiotowa JCWP to silnie zmieniona część wód charakteryzująca się złym stanem ogólnym z uwagi na poniżej dobrego potencjał ekologiczny i poniżej dobrego stan chemiczny, której wskaźniki determinujące nie zostały określone oraz stwierdzono dla niej ryzyko nieosiągnięcia celu środowiskowego.

kod: RW6000211971 - Odra od Odry Zachodniej do Parnicy. Przedmiotowa JCWP to silnie zmieniona część wód charakteryzująca się złym stanem ogólnym z uwagi na słaby potencjał ekologiczny i poniżej dobrego stan chemiczny.

Teren objęty wnioskiem znajduje się w jednolitych częściach wód podziemnych (JCWPd): kod: PLGW600023, PLGWG0004.

Przedmiotowa JCWPd PLGWG00023 charakteryzuje się dobrym stanem chemicznym i ilościowym, dla której nie stwierdzono ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego. Celem środowiskowym dla ww. JCWPd jest utrzymanie dobrego stanu ilościowego i dobrego stanu chemicznego.

Przedmiotowa JCWPd PLGWG0004 charakteryzuje się dobrym stanem chemicznym i ilościowym, dla której nie stwierdzono ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego. Celem środowiskowym dla ww. JCWPd jest utrzymanie dobrego stanu ilościowego i dobrego stanu chemicznego.

W rejonie projektowanej inwestycji, w Gryfinie przy ul. Pomorskiej, znajduje się ujęcie wód podziemnych dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz na cele socjalno-bytowe. Dla przedmiotowego ujęcia ustanowiono strefę ochronną obejmującą wyłącznie teren ochrony bezpośredniej, na mocy Decyzji znak: SZ.ZUZ.4.4100.148/3.2018.KW Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Dyrektora Zarządu Zlewni w Szczecinie z dnia 9 sierpnia 2018r. Przedmiotowa strefa nie pozostaje w kolizji z żadnym z analizowanych wariantów inwestycji.

Dla przedmiotowego ujęcia wyznaczono w dodatku do dokumentacji hydrogeologicznej planowany zasięg granicy terenu ochrony pośredniej. Niniejsza strefa ochrony pośredniej nie została usankcjonowana prawnie. Zgodnie z informacją zawartą w Raporcie w granicach nieustanowionej strefy ochrony pośredniej ujęcia wody „Pomorska” nie będą lokalizowane zaplecza technologicznych a także bazy materiałowo-sprzętowe. Zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych, powstających na terenie placu budowy oraz jej zaplecza będzie się odbywać poprzez odpowiednie profilowanie ww. obszarów tak, aby wody nie spływały grawitacyjnie w stronę terenu ochrony pośredniej. Jako podstawowy system odprowadzania wód opadowych i roztopowych projektowanej drogi krajowej DK31 zaprojektowano rowy drogowe trapezowe, o pochyleniu skarp 1:1,5. W miejscach kolizji z planowaną strefą ochrony pośredniej ujęcia wody „Pomorska” w Gryfinie zaprojektowano rowy szczelne.

Zgodnie z informacją zawartą w Raporcie planowane przedsięwzięcie nie wpłynie na potencjał ekologiczny JCWP oraz na jej stan chemiczny, jak również nie wpłynie na stan chemiczny i ilościowy JCWPd. Przedmiotowa inwestycja zarówno w fazie budowy, eksploatacji nie będzie kolidować z ustaleniami i celami środowiskowymi, zawartymi w Planie Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Odry lub stwarzać ryzyka ich niedotrzymania.

Przedłożone na etapie przedmiotowego postępowania administracyjnego informacje na temat planowanego przedsięwzięcia, a także dane na temat uwarunkowań występujących w miejscu realizacji inwestycji oraz w jego sąsiedztwie, pozwoliły oszacować bezpośrednie i pośrednie skutki oddziaływania przedmiotowej inwestycji na środowisko, a także określić warunki umożliwiające jednocześnie realizację inwestycji oraz zabezpieczenie poszczególnych komponentów środowiska przed wpływem ze strony inwestycji. Mając zatem powyższe na uwadze, tutejszy organ uznał, że przeprowadzenie ponownej oceny oddziaływania planowanej inwestycji na środowisko przed przystąpieniem do użytkowania nie jest uzasadnione.

W ocenie organu, na podstawie informacji przedstawionych w Raporcie o oddziaływaniu na środowisko wynika, że zastosowanie rozwiązań w nim zawartych oraz zastosowanie się do uwarunkowań wskazanych w niniejszej decyzji, w tym przeprowadzenie należytej kontroli i monitoringu po realizacji przedsięwzięcia, a także zapewnienie warunków właściwej eksploatacji przedsięwzięcia, pozwoli na dotrzymanie standardów jakości środowiska.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w rozstrzygnięciu.

Załącznikiem do decyzji jest charakterystyka przedmiotowego przedsięwzięcia.

Od decyzji służy stronie odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego, Plac Batorego 4, 70-207 Szczecin, za pośrednictwem Burmistrza Miasta i Gminy Gryfino, wniesione w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji.

W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję.

Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Z up. BURMISTRZA
Z-ca BURMISTRZA

Tomasz Miler

Otrzymują:

1. Wnioskodawca
2. Gmina Miasto Szczecin, pl. Armii Krajowej 1, 70-456 Szczecin
3. Strony postępowania – za pośrednictwem obwieszczenia
4. BMP.ROŚ. - aa

Do wiadomości:

1. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie
2. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gryfinie
3. PGW Wody Polskie Zarząd Zlewni w Szczecinie

Charakterystyka przedsięwzięcia :

Lokalizacja i opis sytuacji terenu.

Przedmiotowe przedsięwzięcie polega na budowie drogi krajowej nr 31 na odcinku węzeł Radziszewo A6/31 (z węzłem) – Gryfino. Przedsięwzięcie będzie realizowane w województwie zachodniopomorskim, w gminie Gryfino oraz w mieście Szczecin. Wskazany do realizacji wariant to W 4 SI podwariant A o długości około 9,43 km. Przedmiotowa inwestycja będzie realizowana etapowo.

W zakres przedsięwzięcia oprócz budowy drogi głównej wchodzi także budowa ciągów pieszych i pieszko-rowerowych, przebudowa dróg poprzecznych krzyżujących się z inwestycją, budowa skrzyżowań, węzłów, urządzeń ochrony środowiska oraz pozostałej infrastruktury niezbędnej do funkcjonowania drogi. Z obiektów inżynierskich w ramach przedsięwzięcia zostaną wybudowane 2 wiadukty WA w ciągu autostrady, 1 wiadukt WD nad autostradą A6 (w ciągu ul. Bielańskiej), 3 wiadukty WD w ciągu drogi krajowej DK31 zespólonych z przejściami dla zwierząt małych lub dużych, 1 wiadukt WD nad drogą krajową DK31 (w ciągu ul. Stokrotki), 6 przejść dla małych zwierząt PZM, 1 przejście dla małych zwierząt zespólone z ciekim PZMz, 1 przejście WD/PZDz dla zwierząt dużych zespólone z drogą leśną nad drogą DK31. Ponadto nastąpi rozbudowa istniejącego wiaduktu autostradowego nad ul. Kluczborską.

Teren przeznaczony pod projektowaną drogę DK31 stanowią łąki, grunty rolne oraz obszary leśne. Trasa przecina również szereg dróg o charakterze lokalnym oraz rzekę Omulną.

W okolicy inwestycji występują tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny mieszkaniowo - usługowe, tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży oraz tereny rekreacyjno - wypoczynkowe.

Przedmiotowa inwestycja będzie przebiegała w granicy:

- obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty PLH320020 Wzgórza Bukowe - km 0+207 – 0+378 DK31, 0+239 – 1+214 prawej JZR oraz 1+693 – 1+874 prawej JZR;
- obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Dolna Odra PLH320037 - km 8+950 – 9+145 A6;
- obszaru specjalnej ochrony ptaków Dolina Dolnej Odry PLB320003 - km 8+950 – 9+145 A6;
- otuliny Szczecińskiego Parku Krajobrazowego "Puszcza Bukowa" - km od 0+000 do 1+030 DK31 i km od 1+188 do 1+197 DK31 około 280 m od granic parku.

Ponadto w promieniu 5 km od planowanego przebiegu drogi krajowej DK31 znajdują się następujące obszary Natura 2000:

- specjalny obszar ochrony siedlisk Ostoja Wełyńska PLH320069 – bezpośrednie sąsiedztwo;
- obszar specjalnej ochrony ptaków Jeziora Wełyńskie PLB320018 - około 1,5 km od granic obszaru;
- specjalny obszar ochrony siedlisk Dolina Tywy PLH320050 - około 3,75 km od granic obszaru.

Teren objęty wnioskiem znajduje się w zlewni jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) kod: RW60001619389 - Omulna, RW6000211971 - Odra od Odry Zachodniej do Parnicy, oraz w jednolitych częściach wód podziemnych (JCWPd): kod: PLGW600023, PLGWG0004.

Charakterystyka techniczna przedsięwzięcia.

W ramach inwestycji planuje się wybudować drogę wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą w wariantie oznaczonym w dokumentacji jako W 4 SI podwariant A, o następujących parametrach technicznych:

- a) droga główna:
 - klasa drogi: GP;
 - prędkość projektowa: $V_p = 80$ km/h;
 - prędkość miarodajna $V_m = 100$ km/h;
 - przekrój: jednojezdniowy 1x2,
 - szerokość pasa ruchu: 3,5 m;

- szerokość utwardzonego pobocza: 0,5 m;
- szerokość pobocza gruntowego: min. 1,00 m lub większa, jeśli zachodzi potrzeba lokalizacji urządzeń BRD lub ochrony środowiska, min. odcinków widoczności na zatrzymanie;
- kategoria ruchu: KR4;
- obciążenie nawierzchni: 115 kN/oś;
- skrajnia pionowa - 5,00 m.

b) węzły:

- typ łącznic - P1;
- prędkość projektowa V_p - 40, 60 km/h;
- ilość pasów ruchu - 1;
- szerokość pasów ruchu - 4,50 m;
- szerokość opaski zewnętrznej / wewnętrzna - 1,00 m / 0,50 m;
- pobocza gruntowe - 1,00 m lub większa, jeśli zachodzi potrzeba lokalizacji urządzeń BRD lub ochrony środowiska, min. odcinków widoczności na zatrzymanie;
- kategoria ruchu - KR6;
- obciążenie nawierzchni - 115 kN/oś;
- skrajnia pionowa - 4,70 m.

3. Przejścia dla zwierząt:

a) obiekty mostowe pełniące funkcję przejść dla zwierząt:

- km 0+327 - wiadukt w ciągu DK 31 + przejście dolne dla małych zwierząt zespolone z ciekim (rzeka Omulna) - skrajnia dla małych zwierząt - 1,0 m szer. x 1,5 m wys. po obu stronach rzeki;
- km 2+997 - przejście górne dla dużych zwierząt zespolone z drogą leśną - szerokość 35 m;
- km 5+832 - wiadukt w ciągu DK 31 + przejście dolne dla dużych zwierząt zespolone z drogą gruntową - skrajnia dla dużych zwierząt - 5,0 m szer. x 4,5 m wys. po obu stronach drogi;
- km 6+982 - wiadukt w ciągu DK 31 + przejście dolne dla małych zwierząt zespolone z drogą gruntową - skrajnia dla małych zwierząt - 1,0 m szer. x 1,5 m wys. po obu stronach drogi;
- km 8+288 - wiadukt w ciągu DK 31 + przejście dolne dla dużych zwierząt zespolone z drogą gruntową/leśną - skrajnia dla dużych zwierząt - 5,0 m szer. x 4,5 m wys. po obu stronach drogi.

b) przepusty pełniące funkcję przejść dolnych dla małych zwierząt o szerokości 2,0 m i wysokości 1,4 m w km 2+350, 3+757, 5+197, 6+007, 6+417, 7+433.

Z up. BURMISTRZA
Z-ca BURMISTRZA
Tomasz Miler

